

Crna Gora
GLAVNI GRAD
GRADONAČELNIK

Broj: 01-018/22-1133

Podgorica, 26. decembar 2022. godine

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

Primljeno: 27. 12. 2022				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02-	016	22-	013	

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA

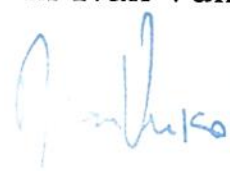
PODGORICA

Na osnovu člana 58 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22 i 85/22) i čl. 63 i 100 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada („Službeni list CG - Opštinski propisi“, br. 8/19, 20/21 i 49/22), podnosim **Program obavljanja komunalnih djelatnosti “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica za 2023. godinu**, sa Prijedlogom odluke o davanju saglasnosti na Program obavljanja komunalnih djelatnosti “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica za 2023. Godinu.

Shodno čl. 116 i 117 Poslovnika Skupštine Glavnog grada („Službeni list CG - Opštinski propisi“, br. 31/19, 16/20 i 43/20), predlažem da Skupština Glavnog grada, na sjednici zakazanoj za 30. decembar 2022. godine, ovu odluku donese po hitnom postupku, jer bi nedonošenje odluke moglo da prouzrokuje štetne posljedice.

Za predstavnika predlagača prilikom razmatranja Prijedloga u Skupštini Glavnog grada i njenim radnim tijelima, određen je **Marko Rakočević**, sekretar Sekretarijata za komunalne poslove i **Filip Makrid**, izvršni direktor “Vodovod i kanalizacije” d.o.o. Podgorica.

GRADONAČELNIK,
dr Ivan Vuković

Na osnovu člana 54 stav1 tačka 57 Statuta Glavnog grada ("Sl.list CG – opštinski propisi", br. 08/19, 20/21 i 49/22) Skupština Glavnog grada – Podgorice, na sjednici održanoj _____ 2022. godine, **d o n i j e l a j e -**

O D L U K U

**o davanju saglasnosti na Program obavljanja komunalnih djelatnosti
"Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za 2023. godinu**

Daje se saglasnost na Program obavljanja komunalnih djelatnosti "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica za 2023. godinu, koji je Odlukom br.01-078/22-31905/1 usvojio Odbor direktora Društva, na sjednici održanoj 02.12.2022. godine.

Broj: 02-016/22-
Podgorica, _____ 2022. godine

**SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA – PODGORICA
PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
dr Đorđe Suhii**

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOSTI
"VODOVOD I KANALIZACIJA"
Broj: 09-335/22-32079/1

Podgorica, 05. 12. 2022²⁰ god.

"VODOVOD I KANALIZACIJA" DOO
P O D G O R I C A

**PROGRAM OBAVLJANJA KOMUNALNIH
DJELATNOSTI ZA 2023. GODINU**

Podgorica, decembar 2022. godine

SADRŽAJ

1	Uvod.....	4
2	Osnovni podaci o vršiocu komunalne djelatnosti.....	5
2.1.	Osnovni identifikacioni podaci.....	5
2.2.	Oblik organizovanja.....	5
2.3.	Osnivački akti.....	5
2.4.	Pravno- statusna pitanja.....	5
2.5.	Vlasnička struktura.....	8
2.6.	Unutrašnja organizacija sa organizacionom šemom.....	8
2.7.	Glavne i sporedne djelatnosti Društva.....	11
2.8.	Organi upravljanja i rukovođenja.....	13
3	Kapaciteti vršioca komunalne djelatnosti.....	14
3.1.	Ljudski resursi.....	14
3.2.	Politika zapošljavanja.....	14
3.3.	Poslovni prostor i objekti komunalne infrastrukture.....	14
3.4.	Vozni park.....	16
4	Ciljevi.....	17
5	Osnove za izradu Programa.....	20
5.1.	Procjena fizičkog obima aktivnosti u 2022. god.....	20
5.1.1.	Potisnute vode sa procjenom do kraja 2022. god.....	20
5.1.2.	Aktivnosti na održavanju vodovodne mreže u 2022. god.....	21
5.1.3.	Aktivnosti laboratorije vode za piće u 2022. god.....	22
5.1.4.	Aktivnosti na održavanju fekalne kanalizacije u 2022. god.....	23
5.1.6.	Aktivnosti postojećeg Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u 2022.god.	24
5.1.7.	Aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije u 2022. god.....	25
5.2.	Procjena ostvarenja finansijskog plana u 2022. god.....	26
6	Planirani fizički obim aktivnosti.....	28
6.1.	Sistem vodosnabdijevanja.....	28
6.1.1.	Plan potisnute vode u 2023. god.....	28
6.1.2.	Planirane aktivnosti na održavanju vodovodne mreže u 2023. god.....	29
6.1.3.	Planirane aktivnosti laboratorije za ispitivanje kvaliteta vode za piće u 2023.g..	30
6.2.	Kanalizacioni sistemi.....	32
6.2.1.	Planirane aktivnosti na održavanju fekalne kanalizacione mreže u 2023. god..	32
6.2.2.	Planirane aktivnosti na postojećem PPOV u 2023. god.....	33
6.2.3.	Planirane aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije u 2023. god.....	34
6.3.	Plan tekućeg održavanja.....	35
6.4.	Plan investicionog održavanja.....	38
6.5.	Planirane aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje novog PPOV sa pripadajućom kolektorskom mrežom.....	39
7	Planirani finansijski pokazatelji.....	42
7.1.	Izvori prihoda.....	42

7.2.	Ukupni prihodi.....	45
7.2.1.	Poslovni prihodi.....	45
7.2.1.1.	Prihodi od prodaje vode, prihvatanje, odvođenje i prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.....	45
7.2.1.2.	Ostali poslovni prihodi.....	46
7.2.2.	Ostali vanredni prihodi.....	48
7.3.	Ukupni rashodi.....	49
7.3.1.	Ukupni troškovi poslovanja.....	49
7.3.2.	Vanredni rashodi.....	54
7.4.	Planirani finansijski rezultat.....	55
8	Politika zarada i zapošljavanja.....	57
9	Zaduženost Društva.....	59
10	Plan javnih nabavki.....	60
11	Politika cijena.....	64
12	Zaključak.....	66

1. UVOD

Program obavljanja komunalnih djelatnosti Društva „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica za 2023. godinu, pripremljen je na osnovu člana 26 Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni list Crne Gore“, br. 55/16, 74/16, 02/18 i 66/19) i Pravilnika o bližem sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 54/20).

Prema važećem Pravilniku, Program obavljanja komunalnih djelatnosti zasniva se na planiranim operativnim ciljevima za godinu za koju se program donosi i ostvarenju ciljeva u prethodnoj godini, odnosno u godini u kojoj se Program radi, finansijskim pokazateljima poslovanja, prihodima iz poslovanja i Budžeta, potrebnim sredstvima, planu ulaganja i dr. Vezano s tim, plan finansijskih pokazatelja (prihoda i troškova) shodno Pravilniku za izradu programa, rađen je po regulisanim komunalnim djelatnostima u onom dijelu gdje je bilo moguće odrediti direktne prihode i troškove, a da se izvrši realna procjena istih. Projekcije su rađene na osnovu planiranih aktivnosti pojedinačnih službi Društva, očekivane potrošnje vode i usluga odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, utvrđenih rezultata poslovanja za devet mjeseci tekuće godine i projekcije za poslednja tri mjeseca 2022. godine, finansijskih pokazatelja poslovanja iz prethodnih godina, planiranih investicija i dr. Obzirom da se nisu mogli sagledati direktni prihodi i troškovi, korišćeni su odgovarajući ključevi za alokaciju, kao i interni izvještaji pojedinačnih službi, kako bi se isti odredili za svaku regulisanu komunalnu djelatnost posebno.

2. Osnovni podaci o vršiocu komunalne djelatnosti

2.1. Osnovni identifikacioni podaci

Naziv: Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“
Sjedište: Ul. **Zet**skih vladara bb – Podgorica,
Osnivač: Skupština Glavnog grada – Podgorice,
Matični broj (PIB): 02015641.

2.2. Oblik organizovanja

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica je u sadašnjem statusu osnovano saglasno propisanoj zakonskoj obavezi da se sva javna preduzeća reorganizuju u jedan od oblika privrednog društva predviđenih Zakonom o privrednim društvima.

Društvo je osnovano kao jednočlano, a osnivač Društva je Skupština Glavnog grada – Podgorice.

2.3. Osnivački akti

Društvo sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, kao pravni sljedbenik JP „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica, osnovano je Odlukom Skupštine Glavnog grada – Podgorice, („Službeni list CG – Opštinski propisi“ br.22/13).

2.4. Pravno – statusna pitanja

Pitanja koja se tiču vodosnabdijevanja, tretmana otpadnih voda, upravljanja otpadom u dijelu tretmana komunalnog kanalizacionog mulja, uglavnom su regulisana kroz sledeće propise – zakone i to: Zakon o vodama, Zakon o komunalnim djelatnostima, Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o obezbjedjivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu i Zakon o upravljanju komunalnim otpadnim vodama.

Kako **Zakon o vodama** („Službeni List Crne Gore“ br.27/10, 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17 i 84/18) reguliše pitanje vodosnabdijevanja i tretman otpadnih voda samo kao segmente šire vodne djelatnosti (u dijelu korišćenja voda i zaštite voda od zagađivanja), isti ne predstavlja poseban ograničavajući faktor u obavljanju djelatnosti Društva.

Na osnovu Zakona o vodama donijet je **Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda** ("Službeni list Crne Gore", broj 56/19) kojim se propisuju kvalitet i sanitarno-tehnički uslovi za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, uključujući i zahtjeve u zavisnosti od industrije koja ispušta otpadne vode, način i postupak ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalni broj ispitivanja i sadržaj izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda. Početak primjene ekotoksikoloških ispitivanja otpadnih voda vršice se od 01. oktobra 2021. godine.

Zakonom o komunalnim djelatnostima (Službeni list CG, br. 55/16, 74/16, 2/18, 66/19) određuju se komunalne djelatnosti, uređuju uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i druga pitanja od značaja za komunalne djelatnosti.

U narednom periodu očekuju se izmjene navedenog zakona, koje će potencijalno usloviti promjene niza podzakonskih akata u ovom Društvu.

Na osnovu navedenog Zakona donijeti su sljedeći propisi:

Pravilnik o uslovima za obavljanje komunalne djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 54/20) obavezuje vršioce komunalne djelatnosti da radi obavljanja komunalnih djelatnosti treba da ispunjavaju uslove koji čini sastavni dio ovog pravilnika. Ovaj pravilnik će se primijeniti od 01. marta 2023. godine;

Pravila o licencama za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 58/19 i 10/20), na osnovu kojih se izdaju licence za javno vodosnabdijevanje i licenca za upravljanje komunalnim otpadnim vodama, shodno kom je DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica je 20.03.2020. godine dobilo **Licencu za javno vodosnabdijevanje** sa periodom važenja od tri godine, tj. do 20.03.2023. godine, kao i **Licencu za upravljanje komunalnim otpadnim vodama**, takođe sa rokom važenja od tri godine, tj. do 20.03.2023. godine;

Metodologije za utvrđivanje cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 56/20, 33/21, 51/21, 34/22, 46/22, 54/22);

Pravila o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 58/19) kojim su posebno obuhvaćeni zahtjevi u pogledu kvaliteta i kvantiteta koje komunalni proizvodi moraju da ispunjavaju, odnosno komunalne otpadne vode koje se ispuštaju u recipijent, kvaliteta i kontinuiteta usluge koji se pruža korisniku obavljanjem regulisane komunalne djelatnosti;

Pravila o poređenju poslovanja i pokazatelja učinaka vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 69/18, 143/21), shodno kojem se vrši međusobno poređenje poslovanja i pokazatelja učinaka vršilaca na bazi propisanih indikatora.

Važeći **Zakon o upravljanju otpadom** („Službeni List Crne Gore“ br. 64/11 i 39/16) preciznije definiše dozvoljenu upotrebu i nedozvoljenu namjenu obradjenih komunalnih kanizacionih muljeva u poljoprivredi, ne ostavlja mnogo mogućnosti za praktičnu implementaciju, jer strateški cilj Crne Gore je razvoj organske poljoprivrede, a po odluci EU svaki medijum / zemljište koje sadrži obradjeni mulj / ne smije da se koristi u organskoj poljoprivredi i takav kondicioner – suplement vještačkim đubrivima ili tako tretirano zemljište ne bi moglo da dobije eko-oznaku.

Takodje, po ovom Zakonu, obradjeni mulj se ne smije koristiti na šumskom zemljištu. Sve prednje navedeno upućuje na zaključak da nedonošenje potrebne normativne regulative, može predstavljati ograničavajući faktor u realizaciji planskih aktivnosti i djelatnosti ovog Društva.

Zakonom o obezbjedjivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu („Službeni list Crne Gore“ broj 80/17) propisuju se parametri zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu, obaveze pravnih lica koja obavljaju djelatnost javnog vodosnadbijevanja, aktivnosti u slučaju odstupanja od propisanih vrijednosti parametara, praćenje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu, kao i druga pitanja od značaja za obezbjedjivanje zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu, a u cilju zaštite zdravlja ljudi.

Zakonom o upravljanju komunalnim otpadnim vodama („Službeni List Crne Gore“ broj 2/17) uređuju se pitanja upravljanja komunalnim otpadnim vodama, uslovi koje treba da ispunjavaju kolektorski sistemi i postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, način prikupljanja, prečišćavanja i ispuštanja komunalnih otpadnih voda kao i druga pitanja od značaja za upravljanje komunalnim otpadnim vodama.

Utvrđen je Predlog Zakona o vodnim uslugama kojim će se preciznije definisati pitanja koja se odnose na javno vodosnadbijevanje i javno odvođenje i prečišćavanje komunalnih otpadnih voda. Navedenim predlogom Zakona otklanjaju se određena ograničenja ili rizici, a na koje je ovo Društvo ranije ukazivalo. Prije svega, predlogom Zakona nije utvrđen Javni oglas kao način i uslov povjeravanja obavljanja djelatnosti javnog vodosnadbijevanja i odvođenja i prečišćavanja komunalnih otpadnih voda. Dalje, poslove investitora izgradnje vodovodne i kanalizacione infrastrukture može, u ime osnivača, obavljati i pružalac vodnih usluga. Za davanje saglasnosti na cijene i dalje ostaje regulatorni organ sa obrazloženjem da su usluge vodosnadbijevanja i upravljanja komunalnim otpadnim vodama specifične komunalne djelatnosti, te da kod takvih postoji prirodni monopol u pružanju usluga, pa je cilj uvođenja regulatorne agencije da se obezbijedi objektivnost, transparentnost i nediskriminacija i uspostavi pružanje vodnih usluga po pravednim cijenama.

Navedenim predlogom predviđena je i jedna velika novina koja se ogleda u tome što Vlada donosi nacionalnu strategiju razvoja vodnih usluga, sa kojom moraju biti usaglašena sva niža planska dokumenta. Dakle, Vlada određuje uslužna područja kao teritoriju ili dio teritorije jedne ili više jedinica lokalne samouprave na kojoj jedan pružalac vodnih usluga pruža vodne usluge. U slučaju da jedno uslužno područje bude teritorija više jedinica lokalne samouprave, osnivač pružaoca vodnih usluga ne bi bila jedinica lokalne samouprave već Vlada. Napominjemo da je Predlogom Zakona o vodnim uslugama predviđena njegova primjena od 01. januara 2026. godine.

Djelatnost ovog Društva regulisana je sledećim odlukama: Odlukom o javnom vodosnadbijevanju na teritoriji Glavnog grada, Odlukom o prikupljanju, prečišćavanju i ispuštanju otpadnih voda na teritoriji Glavnog grada, Odlukom o prikupljanju i ispuštanju atmosferskih voda na teritoriji Glavnog grada, Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o vodosnadbijevanju seoskih i drugih naselja na teritoriji Glavnog grada.

Da bi se unaprijedilo obavljanje djelatnosti ovog Društva, sa aspekta efikasnosti, preciznijeg i potpunijeg utvrđivanja prava i obaveza davaoca i korisnika usluga, u narednom periodu očekuje se uskladjivanje svih podzakonskih akata kojima je regulisana djelatnost ovog Društva u skladu sa izmjenama i dopunama zakonskih propisa.

Napominjemo, da pored navedenih propisa koji neposredno regulišu registrovanu djelatnost ovog Društva, postoje i propisi kojima se regulišu pojedina pitanja od značaja za ostvarivanje i realizaciju registrovane djelatnosti ovog Društva (Zakon o upravnom postupku, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o izvršenju i obezbjedjenju, Zakon o parničnom postupku, Zakon o radu, Zakon o metrologiji, Zakon o privrednim društvima, Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata i dr.).

2.5. Vlasnička struktura

Društvo je osnovano kao jednočlano, a osnivač Društva je Skupština Glavnog grada – Podgorice.

2.6. Unutrašnja organizacija sa organizacionom šemom

Statutom je utvrđeno da Društvo ima pet (5) osnovnih oblika organizovanja – sektora i to:

1. Sektor za tehničko-operativne poslove,
2. Sektor za ekonomske poslove,
3. Sektor za pravne i opšte poslove,
4. Sektor kontrole kvaliteta vode za ljudsku upotrebu i
5. Sektor za razvoj, mjerenje i ICT.

Odlukom o privremenom uređenju odnosa između Glavnog grada i Opštine Tuzi do konačne raspodjele imovine za stvaranje uslova za rad Opštine Tuzi („Sl. list CG - opštinski propisi”, br. 47/21) kojom je propisano da privredno društvo „Vodovod i kanalizacija” Tuzi čiji je osnivač Opština Tuzi preuzima zaposlene iz "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica koji obavljaju poslove za Tuzi, saglasno kojoj je između ovih Društava zaključen Sporazum o uređenju međusobnih prava i obaveza po osnovu preuzimanja zaposlenih radnika br. 01-100/22-191/1 od 13.01.2022. godine, uslovljeno je donošenje Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br. br. 01-078/22-7617/2 od 30.03.2022. godine, koji je stupio na snagu 28.04.2022. godine.

Izmjenama i dopunama važećeg Pravilnika ovog Društva ukinuto je „Odjeljenje za naplatu – Tuzi” iz „Službe prodaje” u Sektoru za ekonomske poslove i „Odjeljenje – Tuzi, Milješ, Dinoša” iz „Službe mjerenja” pri Sektoru za razvoj, mjerenje i informacione tehnologije. U Sektoru za tehničko – operativne poslove iz naziva „Službe održavanja i

izgradnje seoskih vodovoda i vodovoda na teritoriji opštine Tuzi i opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci”, kao i iz pripadajućeg „Odjeljenje održavanja i izgradnje seoskih vodovoda i vodovoda na teritoriji opštine Tuzi i opštine u okviru Glavnog grada – Golubovci” brišu se riječi „Opština Tuzi”.

Navedene izmjene važećeg Pravilnika ovog Društva, izazvane pravim dejstvom pomenutog Sporazuma o uređenju međusobnih prava i obaveza po osnovu preuzimanja zaposlenih radnika br. ~~01-100/22~~-191/1 od 13.01.2022. godine dalje su uslovile zaključivanje Aneks-a II ~~Kolektivnog~~ ugovora ovog Društva br. 01-078/22-16918/2 od 07.07.2022. godine, koji je stupio na snagu 16.07.2022. godine.

Kako pomenuta Odluka o privremenom uređenju odnosa između Glavnog grada i Opštine Tuzi do konačne raspodjele imovine za stvaranje uslova za rad Opštine Tuzi članom 3 utvrđuje da će Gradonačelnik Glavnog Grada i predsjednik Opštine Tuzi formirati zajedničku stručnu komisiju koja će predložiti konačnu raspodjelu imovine Organizacionom odboru za stvaranje uslova za početak rada novoosnovane Opštine Tuzi sa ciljem efikasnog funkcionisanja jedinica lokalnih samouprava i poštovanja implementiranih principa za podjelu imovine, očekuje se da će o kraja tekuće godine ili početkom 2023. godine doći do konačne raspodjele imovine, koja će se ticati ovog Društva u dijelu da će ovo Društvo u cjelosti prenijeti vlasnička prava na infrastrukturi i instalacijama koje se nalaze na teritoriji Opštine Tuzi, o čemu će zaključiti sporazum.

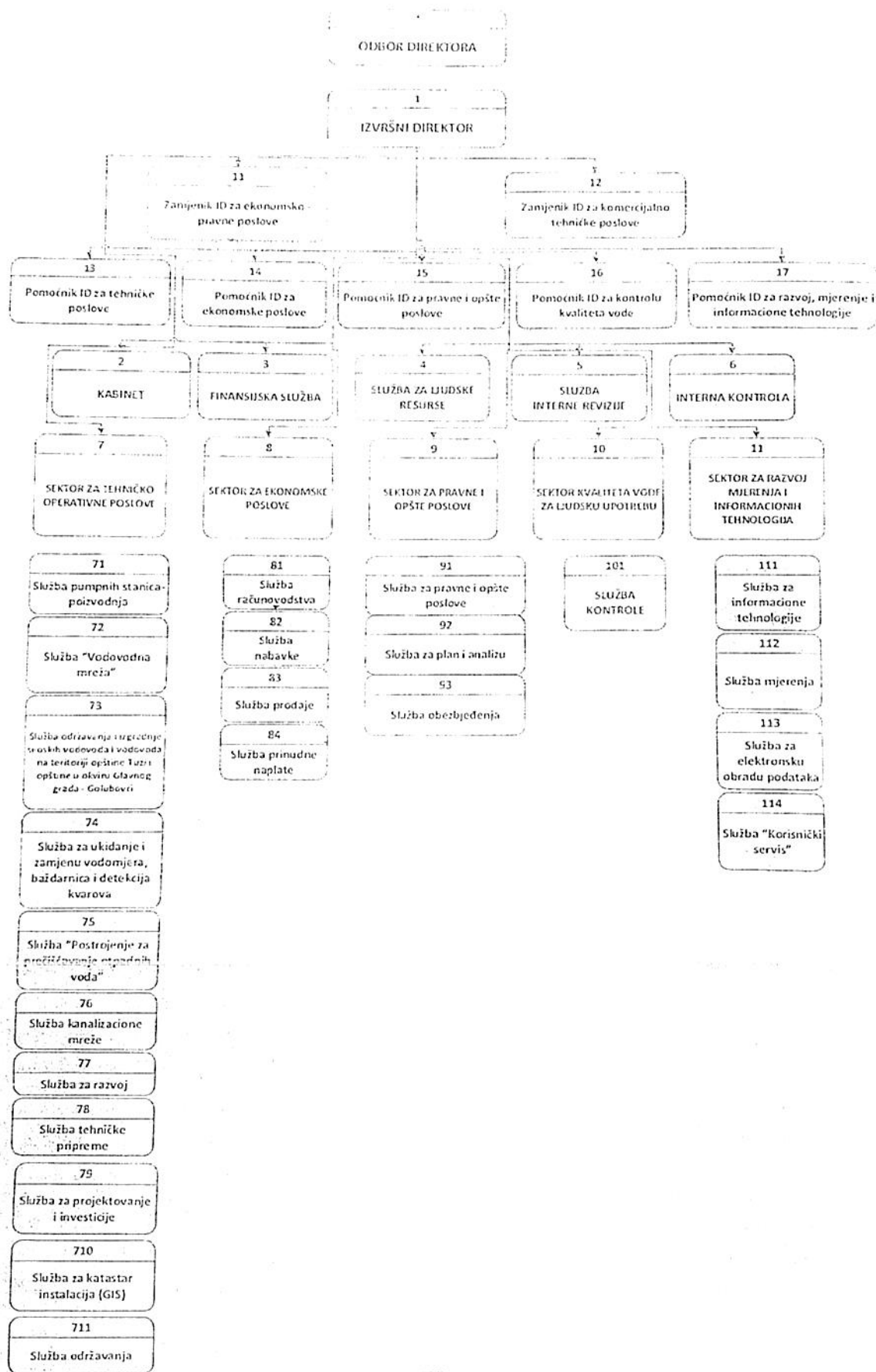
Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 054/11, 26/12, 27/13, 62/13, 12/14, 3/16, 31/17 od, 86/18, 3/20, 92/22), koji je donijela Skupština Crne Gore 16. avgusta 2022. godine, utvrđena je Opština Zeta.

U prelaznim i završnim odredbama pomenutog Zakona, navodi se da će do obrazovanja organa lokalne uprave Opštine Zeta, poslove iz njihove nadležnosti obavljati organi lokalne uprave Opštine Golubovci kao opštine u okviru Glavnog grada, kao i da će se finansiranje Opštine Zeta vršiti iz Budžeta Glavnog grada Podgorice do 30.juna 2023. godine.

S tim u vezi, Skupština Glavnog grada – Podgorice je donijela Odluku o obrazovanju Organizacionog odbora za stvaranje uslova za početak rada novoosnovane Opštine Zeta (Službeni list Crne Gore -opštinski propisi br. 49/22) kojom se obrazuje Organizacioni odbor za stvaranje uslova za početak rada Opštine Zeta, sa zadatkom da isti predloži način podjele imovine, teritorijalno razgraničenje i način uređenja odnosa između Glavnog grada i novoosnovane Opštine Tuzi.

Shodno navedenom, u 2023. godini očekuju se izmjene akata ovog Društva, analogno izmjenama koje su uslijedile nakon što je istim Zakonom utvrđena Opština Tuzi.

Program obavljanja komunalnih djelatnosti za 2023. godinu

2.7. Glavne i sporedne djelatnosti Društva

Društvu je povjereno obavljanje sledećih komunalnih djelatnosti od javnog interesa i to:

36.00 - Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstava i industriju na teritoriji Glavnog grada;
- održavanje vodovodnog sistema na teritoriji Glavnog grada i
- održavanje vodovodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji Glavnog grada.

37.00 – Uklanjanje otpadnih voda, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područja Glavnog grada;
- održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda;
- obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje, i
- održavanje sistema za prihvati i odvođenje atmosferskih voda.

Pored ovih, Društvo obavlja i djelatnosti koje nemaju karakter djelatnosti od javnog interesa i to:

43.22 – Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema, a koja djelatnost sadrži:

- instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke i
- opravka i baždarenje vodomjera za potrebe korisnika Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

71.12 – Inženjerske djelatnosti, a koja djelatnost sadrži:

- izradu tehničke dokumentacije: urbanističkih planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije i
- pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije.

71.20 – Tehničko ispitivanje i analize, a koja djelatnost sadrži:

- laboratorijsko ispitivanje vode za piće za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica i
- laboratorijsko ispitivanje otpadnih voda za potrebe Društva i drugih pravnih i fizičkih lica.

36.00 – Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode, a koja djelatnost sadrži:

- sakupljanje vode sa izvora, prečišćavanje i distribucija u flašama ili vozilom – cistijernom

2.8. Organi upravljanja i rukovođenja

Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su:

- **Skupština Glavnog grada (Osnivač) upravlja Društvom** na način da daje saglasnost na Statut Društva, daje saglasnost na statusne promjene, daje saglasnost na **cjenovnik** usluga koji utvrđuje Odbor direktora, imenuje i razrješava Izvršnog direktora i **članove** Odbora direktora, daje saglasnost na godišnji Program obavljanja komunalnih djelatnosti i Izvještaj o realizaciji programa, daje saglasnost na promjenu naziva, djelatnosti, sjedišta i osnovnog kapitala, donosi odluku o raspodjeli dobiti i načinu pokrivanja gubitaka, kao i o promjeni oblika, restrukturiranju i dobovoljnoj likvidaciji Društva.
- **Odbor direktora** je organ upravljanja, koji broji pet (5) članova, od kojih su četiri (4) predstavnici Osnivača, a jedan (1) predstavnik zaposlenih u Društvu. Odbor direktora donosi Statut i druge akta društva, imenuje sekretra Društva, revizorski odbor i rukovodioca interne revizije, utvrđuje poslovnu politiku, usvaja programe, planove, godišnji finansijske iskaze i godišnji izvještaj o realizaciji programa, predlaže osnivaču smanjenje i povećanje osnovnog kapitala, raspodjelu dobiti i pokrivenje gubitka, utvrđivanje cjenovnik usluga i vrši druge poslove utvrđene odgovarajućim propisima.
- **Izvršni direktor Društva** je organ rukovođenja Društva, koga imenuje Osnivač na osnovu javnog oglašavanja, a postupak javnog oglašavanja, u ime Osnivača, sprovodi Odbor direktora. Izvršni direktor organizuje i vodi poslovanje Društva, zastupa i predstavlja Društvo, predlaže akte koje donosi Odbor direktora, odgovara za sprovođenje odluka i drugih akata Odbora direktora, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u skladu sa Zakonom, odgovara za zakonitost rada Društva i odlučuje o drugim pitanjima vezanim za rad i poslovanje Društva.
- **Revizorski odbor Društva**, koji prati postupak finansijskog izvještavanja, efektivnost interne kontrole pravnog lica i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društava za reviziju, koji obavljaju reviziju, kao i ugovore o korišćenju dodatnih usluga u skladu sa članom 20. Zakona o reviziji, daje predlog Odboru direktora o izboru rukovodioca interne revizije, razmatra planove i godišnje izvještaje unutrašnje kontrole, kao i druga pitanja koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju. Ovaj organ broji 3 (tri) člana, od kojih su 2 (dva) zaposlena u Društvu, a 1 (jedan) nije zaposlen u Društvu i ima znanje iz oblasti računovodstva i revizije.

3. Kapaciteti vršioca komunalne djelatnosti

3.1. Ljudski resursi

U Društvu je na dan 30.09.2022. godine bilo ukupno 561 zaposlenih, od čega 542 na neodređeno, 19 na određeno, od čega 2 pripravnika.

3.2. Politika zapošljavanja

Politika zapošljavanja ovog Društva ima za cilj obezbjeđenje stručne, obučene radne snage, kako bi se u svakom momentu moglo reagovati na sve zahtjeve i promjene kojim je ovo Društvo izloženo.

3.3. Poslovni prostor i objekti komunalne infrastrukture

a) Poslovni prostor

Društvo raspolaže Upravnom zgradom na Zabjelu, bruto korisne površine od 2.660 m². Da bi sistem funkcionisao kao cjelina, u krugu Upravne zgrade, izgrađeni su i pomoćni objekti administrativno-operativnog sadržaja, površine od oko 2.900 m² i to: baždarnica, laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće, elektro-mašinsko održavanje, radionica za održavanje vozila, magacinski prostor i objekat operativnog sadržaja.

U okviru Upravne zgrade formiraće se centar za daljinsko upravljanje vodovodnim sistemom – dispečerski centar, pomoću koga će se vršiti optimizacija potrošnje i kontrola vodovodnog sistema.

b) Crpne stanice

A. Vodovodni sistem »Podgorica«

- PS »Mareza 1« - pet pumpi ukupnog kapaciteta 550 l/s (80 l/s, 80 l/s, 130 l/s, 130 l/s, 130 l/s);
- PS »Mareza 2« - četiri pumpe radnog kapaciteta 960 l/s (3x320 l/s +1 rezervna pumpa od 320 l/s), a instalisanog 1600 l/s (4 x 400 l/s);
- PS »Zagorič« - četiri bunara radnog kapaciteta 420 l/s (145 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s), a instalisanog 545 l/s (125 l/s, 60 l/s, 125 l/s, 90 l/s, 145 l/s);
- PS »Čemovsko polje« - pet bunara kapaciteta 410 l/s (70 l/s, 50 l/s, 70 l/s, 110 l/s, 110 l/s)
- PS »Dinoša« - jedan bunar kapaciteta 60 – 70 l/s.

Vodovodni sistem Podgorice raspolaže sa rezervoarima, ukupnog kapaciteta 6.200 m³, i to:

- Rezervoar "Ljubović", kapaciteta 3.000 m³
- Rezervoar "Gorica", kapaciteta 1.200 m³.
- Rezervoar Orlovina, kapaciteta 2.000 m³.

Vodovodna mreža

Procjenjuje se da na **teritoriji** Glavnog grada Podgorica ima oko 800 km primarne i oko 350 km sekundarne mreže, dok se dužina tercijarne mreže procjenjuje na 400 km.

Ukupna dužina snimljene vodovodne mreže na 30.09.2022. godine, za područje Glavnog grada Podgorica, iznosi 801.009 m.

Radovima koji su se realizovali u 2014. godini tj. izgradnjom objekata hidro-tehničke infrastrukture na području Opštine Zeta i Opštine Tuzi, omogućeno je formiranje jedinstvenog sistema Podgorice, Opštine Zeta i Opštine Tuzi.

B. Vodovodni sistem »Tuzi«

- PS »Tuzi« - jedan bunar, kapaciteta 12 l/s;
- PS »Milješ« - tri bunara, kapaciteta 78 l/s (43 l/s, 20 l/s, 15 l/s);
- PS »Vuksanlekići« - dva bunara, kapaciteta 130 l/s (45 l/s, 85 l/s).

Ovaj sistem raspolaže sa sledećim rezervoarima:

- Rezervoar „Vuksanlekići“, kapaciteta 800 m³
- Rezervoar „Milješ“, kapaciteta 200 m³
- Rezervoar „Lekovića gora“, kapaciteta 800 m³

C. Vodovodni sistem »Dinoša« - jedan bunar, kapaciteta 28 l/s

Ovaj sistem raspolaže sa rezervoarom, kapaciteta 400 m³.

Shodno Pravilniku o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama ("Službeni list Crne Gore" broj 66/09), za sva vodoizvorišta koja služe za vodosnabdijevanje vodom za piće Glavnog grada Podgorice i gradskih opština Tuzi i Golubovci, urađeni su Glavni projekti za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta i ograničenja u tim zonama.

Odlukom o privremenom uređenju odnosa Glavnog grada i Opštine Tuzi do konačne raspodjele imovine za stvaranje uslova za rad Opštine Tuzi („Službeni list CG – opštinski propisi" br.047/21 od 31.12.2021. godine), DOO „Vodovod i kanalizacija" Podgorica će održavati sve bunare i servisirati obaveze za iste uz hlorizaciju vode koja se koristi za snabdijevanje vodom u Opštini Tuzi.

c) Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kapaciteta od oko 55.000 ES.

Sistem fekalne kanalizacije

Kanalizacioni sistem u Podgorici je separatan, a ovo Društvo održava mrežu fekalne kanalizacije, kao i **Postrojenje** za prečišćavanje otpadnih voda. Prema procjenama, dužina fekalne kanalizacione mreže je oko 250 km.

Na dan 30.09.2022. godine katastarski je snimljeno i obrađeno: 234.127 m cjevovoda i 7.696 šahti.

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada i gradskih opština. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika.

Sistem atmosferske kanalizacije

„Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica u 2003. godini, dobilo je na održavanje sistem atmosferske kanalizacije i u skladu sa tim vrši redovno ispiranje i otčepijavanje atmosferskih kolektora, kao i njihovu registraciju kroz katastar instalacija.

Društvo je zaduženo za održavanje ulične mreže i kolektora atmosferske kanalizacije, za šta je iz Budžeta Glavnog grada obezbijeđeno 150.000,00 €.

Po našoj procjeni, dužina atmosferske kanalizacije je oko 190 km. Na 30.09.2022. godine katastarski je snimljeno i obrađeno 168.611 m cjevovoda, 821 šaht i 8.122 slivnika.

Održavanje sistema atmosferske kanalizacije Društvo vrši specijalizovanim vozilima.

3.4. Vozni park

U tabeli koja slijedi, prikazan je pregled vozila sa kojim ovo Društvo raspolaže:

Tabela br.1: Vozni park

R.br.	Vrsta vozila	Ukupan broj vozila	O d t o g a	
			Ispravno	Za rashod
1.	Specijalna vozila	6	3	3
2.	Teretna vozila	12	11	1
3.	Putnička vozila	32	27	5
4.	Građevinska mašina	4	4	

4. Ciljevi

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica sprovodi politiku koja podrazumijeva definisanje osnovnih ciljeva razvoja koji se nastoje postići u određenom periodu, kao i određivanje načina, sredstava i mjera za njihovu realizaciju.

Osnovni cilj Društva je kontinuiran razvoj koji je prvenstveno orjentisan na održivo upravljanje najvažnijeg prirodnog resursa – bezbjedne vode za ljudsku upotrebu, kao i omogućavanje odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda u skladu sa ekološkim standardima.

Prioritetni ciljevi ovog Društva su:

- **Obezbjeđivanje zakonitog poslovanja Društva.** Podrazumijeva praćenje zakonske regulative za oblast javno vodosnabdijevanje i upravljanje komunalnim otpadnim vodama i usklađivanje sadržine normativnih akata i djelatnosti Društva s istim.
- **Ekonomska održivost sistema.** Od januara 2023. godine, u primjeni će biti nove cijene usluga ovog Društva. Kako će cijene pojedinih usluga biti niže, očekuje se ostvarenje manjih prihoda od osnovne djelatnosti u narednoj godini. Imajući to u vidu, a kako i analiza finansijskih pokazatelja poslovanja iz prethodnih godina, ukazuje na povećani rizik urednog izmirivanja tekućih obaveza prema dobavljačima, kreditorima, zaposlenima i Državi, nastaviće se sa restriktivnom politikom troškova u skladu sa planiranim aktivnostima, uz nastojanje da se ne remeti kontinuirano vodosnabdijevanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda.

Nacrtom Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorica za 2023. godinu predviđeno je da Glavni grad preuzme dio duga po osnovu kredita ovog Društva kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, koji se odnosi na izgradnju sekundarne kanalizacione mreže i proširenje sistema vodosnabdijevanja za područje Tuzi i Zete.

- **Povećanje stepena naplate potraživanja.** Kako bi se omogućilo uredno poslovanje Društva, kao i funkcionisanje i održavanje vodovodnog i kanalizacionog sistema, mora se raditi na poboljšanju stepena naplate potraživanja.

U toku 2022. godine, za prvih devet mjeseci, stepen naplate iznosio je 90,86%. Društvo je preduzimalo sve raspoložive aktivnosti koje bi dovele do poboljšanja naplate (slanje opomena pred isključenje, sprovođenje isključenja sa mreže, utuženja neredovnih platiša, direktne komunikacije sa potrošačima, terenski obilazak potrošača ...)

Za 2023. godinu, pored redovnih aktivnosti (pozivi, opomene, isključenja i utuženja) u planu je i nastavak obilaska terena od strane zaposlenih ovog Društva, u cilju obavještanja potrošača o obavezama prema Društvu, kao i u cilju pribavljanja validnih podataka o istima.

Prioritet i u narednom periodu, odnosi se na potpisivanje korisničkih ugovora sa potrošačima, što je zakonska obaveza sa jedne strane, a sa druge strane obezbijediće se podaci o potrošaču u cilju omogućavanja naplate potraživanja.

- **Nadogradnja integralnog informacionog sistema, automatizacija i digitalizacija pojedinih segmenata poslovanja.** Imajući u vidu trenutno stanje i potrebu prije svega uskladjivanja sa važećim Zakonom o komunalnim djelatnostima, i obaveze vođenja dvojnog knjigovodstva, potrebno je izvršiti značajno ulaganje u samu modernizaciju trenutnog softverskog rješenja, kao i u dodatnu obuku zaposlenih. To će biti jedan od prioriteta u narednom periodu, obzirom na sveukupne procese i promjene kojima se ovo Društvo mora prilagođavati; Vođenje posebnog knjigovodstva za svaku komunalnu djelatnost posebno je obaveza utvrđena Zakonom (član 20 stav 5), jer ovo Društvo obavlja tri komunalne djelatnosti. Vođenje posebnog knjigovodstva po djelatnostima je neophodno i za utvrđivanje cijena usluga, jer se sada troškovi poslovanja i ostali poslovni prihodi koje nije moguće direktno alocirati na pojedinačne djelatnosti, alociraju prema ključevima za alokaciju.

- **Smanjenje gubitaka na vodovodnoj mreži.** Društvo u kontinuitetu radi na smanjenju gubitaka vode u sistemu. Gubici su posljednjih godina na približno istom nivou i iznose oko 49%. U tom cilju nastaviće se sa zamjenom cjevovoda koji su u upotrebi već duži vremenski period, što podrazumijeva rekonstrukciju vodovodne mreže. Značajna sredstva opredijeljena su iz Budžeta Glavnog grada Podgorica za ulaganja u izgradnju hidrotehničke infrastrukture, shodno stvarnim potrebama i raspoloživom projektnom dokumentacijom.

U okviru ovog cilja mora se obezbijediti povećanje fakturisane realizacije i identifikacija nelegalnih potrošača.

U toku 2022. godine radilo se na aktivnostima koje imaju za cilj obezbjeđenje dodatnih sredstava od strane Vlade Slovenije, kao preduslov za realizaciju Projekta kontrole i smanjenja gubitaka u vodovodnom sistemu Podgorica. Od strane Društva, uz podršku Glavnog grada, upućeni su aplikativni formulari prema CMSR-u (Slovenački centar za međunarodnu saradnju i razvoj). Planirano je da navedeni projekat traje 4 godine sastojao bi se od 4 osnovne komponente. Vrijednost projekta procijenjena je na oko 4 miliona eura. Realizacijom projekta obezbijedile bi se značajne uštede vode kroz sanaciju gubitaka, kao i smanjenje potrošnje električne energije.

- **Izgradnja vodovodne mreže.** Primarna cilj na polju vodosnabdijevanja svakako jeste pokrivanje mrežom preostalih naselja na rubnim djelovima grada, sa ciljem potpune pokrivenosti gradskog područja i omogućavanje stanovništvu pristup pitkoj vodi. Danas preko 90% populacije Glavnog grada ima pristup pitkoj vodi.

U prethodnom periodu, u kontinuitetu se radilo na širenju vodovodne mreže, sa ciljem povećanja pokrivenosti istom i priključenja što većeg broja područja na organizovani sistem vodosnabdijevanja, te je u vezi sa ovom praksom će se nastaviti i u narednoj godini.

Planirano je da se značajna sredstva ulože u rekonstrukciju vodovodne mreže u prigradskom i seoskom području i za tu namjenu je Budžetom Glavnog grada opredijeljeno 500.000,00 € sa PDV-om.

- **Izgradnja sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije.** Društvo je posljednjih godina uložilo značajna finansijska sredstva u izgradnju sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije na području Glavnog grada Podgorice, gdje postoje primarni kolektori. Sa tom aktivnošću nastaviće se i u narednom periodu, sve dok se ne postigne njena potpuna valorizacija, a to jeste povećanje stepena priključenja krajnjih korisnika na organizovani sistem prikupljanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda. U ovom trenutku dužina kanalizacione mreže iznosi oko 250 km.

- **Realizacija projekta “Sakupljanje i prečišćavanje otpadnih voda Podgorica”.** Ovaj projekat predstavlja preduslov održivog razvoja Grada, a za opšti cilj ima doprinos zaštiti životne sredine i poboljšanju uslova života stanovništva na ovom području. Njegovom realizacijom obezbijediće se ekološki ispravno i sanitarno prikupljanje i tretman otpadnih voda Glavnog grada Podgorica, a posebno treba istaći da odabrano tehnološko rješenje odgovara najvišim evropskim standardima iz ove oblasti. Na nivou Glavnog grada Podgorica, formirana je implementaciona jedinica koja prati njegovu realizaciju, koja teče planiranom dinamikom.

5. Osnove za izradu Programa

Izrada Programa za 2023. godinu zasniva se na operativnim ciljevima za narednu godinu i ostvarenju ciljeva u prethodnoj godini. U nastavku dajemo pregled ostvarenih aktivnosti sa procjenom do kraja 2022. godine po segmentima poslovanja ovog Društva.

5.1. Procjena fizičkog obima aktivnosti

U nastavku Programa slijedi pregled ostvarenih aktivnosti po djelatnostima Društva za period od prvih devet mjeseci, kao i procjenom do kraja 2022. godine.

5.1.1. Potisnute vode sa procjenom do kraja 2022. godine

U tabeli koja slijedi prikazane su količine proizvedene vode za prvih devet mjeseci, kao i njihova procjena do kraja 2022. godine.

Tabela br. 2: Količina potisnute vode sa procjenom do kraja 2022. godine

	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukupno	Index
	1	2	3	4(2+3)	4/3
Podgorica	31,975,000	25,360,192	6,813,000	32,173,192	100.62
Zeta	1,155,000	1,052,814	240,000	1,292,814	111.93
Danilovgrad	2,300,000	1,762,382	560,000	2,322,382	100.97
Ukupno	35,430,000	28,175,388	7,613,000	35,788,388	101.01

Do kraja godine je planirano da se ukupno potisne 35,788,388 m³ vode, što je skoro na nivou Programa za 2022. godinu (35.430.000 m³).

5.1.2. Aktivnosti na održavanju vodovodne mreže sa procjenom do kraja 2022. godine

Jedan od osnovnih preduslova urednog vodosnabdijevanja, jeste adekvatno održavanje vodovodne mreže. U narednoj tabeli su prikazane preduzete aktivnosti, zaključno sa mjesecom okobrom, kao i procjena do kraja 2022. godine.

Tabela br.3: Aktivnosti na održavanju vodovodne mreže

R.br.	Opis aktivnosti	Jed.mj.	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukupno I-XII 2022
	1	2	3	4	5	6(4+5)
	Tekuće održavanje					
1.	Otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži i objektima mreže (vodovod, cijevima, šahtovima, priključcima i crnim stanicama) po prijavi	br. Interv.	900	737	225	962
2.	Formiranje novih cjevovoda sa ugradnjom čvorova	m	20,000	6,059	2,020	8,079
		čvorova kom	100	83	25	108
3.	Zamjena postojećih i formiranje novih cjevovoda sa prespajanjem potrošača	m	0	4,863	1,620	6,483
4.	Ručno čišćenje vodovodnih šahtova na primarnoj i sekundarnoj vod. mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom	100	0	0	0
5.	Blindiranje i čepovanje cjevovoda	kom	10	87	29	116
6.	Postavljanje poklopaca na otvorima vodovodnih šahti usled loma ili otuđenja	kom	50	63	12	75
7.	Održavanje vodovodnih armatura na javnim česmama i fontanama	kom	50	0	0	0
8.	Ispiranje vodovodne mreže	m	0	12,885	4,295	17,180
9.	Pregled i kontrola vodovodne mreže	br. Interv.	300	241	80	321
10.	Zamjena vodomjera za potrošače	kom	200	237	50	287
11.	Zamjena postojećih i ugradnja novih ventila	kom	0	78	26	104
12.	Zamjena postojećih i ugradnja novih slavina	kom	0	93	31	124
13.	Formiranje čvorova na vodovodnoj mreži	kom	0	91	30	121
14.	Formiranje nadzemnih hidranata	kom	0	11	4	15
15.	Ispiranje rezervoara	kom	0	11	4	15
16.	Ukidanje starih cjevovoda	m	0	4,500	1,000	5,500
17.	Formiranje hidrantske mreže	m	0	1,700	500	2,200
18.	Izmještanje vodomjera za potrošače	kom	0	414	138	552
19.	Zamjena postojećih i ugradnja novih pump agregata u objektima prepumpnih stanica	kom	0	10	2	12

U navedenoj tabeli uočavamo odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane aktivnosti iz sledećih razloga:

- U toku pripreme plana za prethodnu godinu, nadležne službe nisu raspolagale sa gotovim projektima, pa je došlo do odstupanja plana izrade novih cjevovoda u odnosu na ostvarenje.
- Prilikom izrade plana teško je predvidjeti broj zamjene betonskih i metalnih poklopaca na **otvorima** vodovodnih šahti, jer je uglavnom razlog za njihovu zamjenu otuđenje ili lomljenje.

Takođe, mimo plana izvedene su aktivnosti koje su bile neophodne.

5.1.3. Aktivnosti laboratorije za ispitivanje vode za piće u 2022. godini

U tabeli koja slijedi dat je pregled izvršenih analiza laboratorije za ispitivanje vode za piće sa procjenom do kraja 2022. godine.

Tabela br. 4: Broj analize vode sa procjenom

R.br.	Mjesto uzorkovanja	Jed.mj.	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukupno I-XII 2022
	1	2	3	4	5	6(4+5)
1	Hlorisana voda iz distributivne mreže	kol	3,600	3,064	900	3,964
2	Sirova voda sa vodoizvorišta / vodozahvata	kol	840	639	210	849

5.1.4. Aktivnosti na održavanju fekalne kanalizacije sa procjenom do kraja 2022. godine

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada, i susjednih opština. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika. U narednoj tabeli su prikazane ostvarene aktivnosti kao i procjena do kraja 2022. godine.

Tabela br.5: Aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže

R.br.	Opis aktivnosti	Jed.mj.	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukup. I-X 2022
	1	2	3	4	5	6(4+)
1.	Tekuće održavanje					
1.1.	Ispiranje kanalizacione mreže i priključaka pomoću visokopritisne autocistijerne	m	45,000	43,370	9,000	52,3
2.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacione mreže					
2.1.	Otklanjanje kvarova na kanalizacionoj mreži i priključcima po prijavi	kom	1,300	762	240	1,00
2.2.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže (reviz.oknima i kanal.cijevima)	kom poklopac	120	20	5	25
		kom čišć šaht	600	199	40	23
3.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacionih priključaka					
3.1.	Fakturiše se trećim licima	kom	130	91	35	12
3.2.	Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za komunalne poslove	kom	300	208	70	27
4.	Crpijenje septičkih jama	kom	320	136	57	19
		tura	410	158	74	23

Ispiranje fekalne kanalizacije se vršilo u skladu sa praksom i standardima EU, što je direktno uticalo na smanjenje broja kvarova na samoj mreži.

5.1.5. Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, koje je kontinuirano u funkciji od 1978. godine, projektovano je i izvedeno za mehanički i biološki tretman otpadnih voda komunalnog karaktera hidrauličkog opterećenja 17.300 m³/dan i organskog opterećenja za 55.000 ekvivalentnih stanovnika. Na gradsku kanalizaciju priključeno je oko 145.000 ekvivalentnih stanovnika što uzrokuje preopterećenost postrojenja, zbog njegovog nedovoljnog kapaciteta i nemogućnosti da na zadovoljavajući način prečisti sve otpadne vode koje dotiču.

U proteklom periodu rada Postrojenja, vršeno je priključenje novoizgrađenih gradskih objekata na kanalizacionu mrežu, što je uzrokovalo preopterećenost Postrojenja, koje nema dovoljno kapaciteta da mehanički i biološki prečisti otpadne vode.

Tabela 6 : Pregled aktivnosti na PPOV

R.br.	Opis aktivnosti	Jed.mj.	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukupno I-XII 2022
	1	2	3	4	5	6(4+5)
1.	Količina otpadnih voda tretiranih na PPOV	m ³	5,708,013	4,084,831	1,438,732	5,523,563
2.	Količina otpadnih voda nakon preliminarnog tretmana	m ³	5,676,480	4,507,532	1,430,784	5,938,316
3.	Ukupna količina otpadnih voda sakupljenih i odvedenih javnim kanalizacionim sistemom	m ³	11,384,493	8,592,363	2,869,516	11,461,879

5.1.6. Aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije sa procjenom do kraja 2022. godine

DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica specijalizovanim vozilima vrši održavanje sistema atmosferske kanalizacije. Ovo Društvo dobilo je na održavanje, tokom 2003. godine sistem atmosferske kanalizacije, i u skladu sa tim vrši se redovno ispiranje i otčepljavanje atmosferskih kolektora, kao i njihova registracija kroz katastar instalacija. U nastavku slijedi prikaz ostvarenih kao i planiranih aktivnosti u 2022. godini.

Tabela br.7: Aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacione mreže

Red.br.	Opis aktivnosti	Jed.mj.	Planirano 2022	Ostvareno I-IX 2022	Procjena X-XII 2022	Ukup I-XI 2022
	1	2	3	4	5	6(4+)
	Tekuće održavanje					
1.	Ispiranje, otčepljavanje i pročišćavanje atmosferske kanalizacije pomoću visokopritisne autocistijerne	m	30,000	9,120	10,000	19,120
2.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže	br.inter	5	0	4	4
3.	Ručno čišćenje slivničkih šahtova, šahtova na primarnoj i sekundarnoj mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom	1,000	412	140	552
4.	Geodetsko snimanje identifikovane trase atmosferske kanalizacione primarne i sekundarne mreže i objekata na njoj	m	5,000	2,578	1,000	3,578
5.	Pročišćavanje i crpljenje akumulirane kišnice sa saobraćajnice i iz postojeće atmosferske kanalizacije pomoću fekalne autocistijerne	kom	200	68	55	123
		tura	280	163	55	218
6.	Ručno otkopavanje slivničkih šahtova koji su zatrpani zemljanim materijalom ili pak asfaltirani	kom	5	0	3	3

5.2. Procjena ostvarenja finansijskog plana u 2022. godini

Tabela br.8: Procjena bilansa uspjeha za 2022. godinu

R.b	Elementi	Plan za 2022.	Ostvareno I-IX 2022.	Procjena ostvarenja za 2022. godinu	Index
		1	2	3	4 (3/1)
A	Poslovni prihod	12,695,016.16	9,595,722.28	13,286,637.08	104.66
1	Po osnovu prodaje vode i odvođenja otpadnih voda	10,274,920.97	7,559,913.69	10,087,143.48	98.17
2	Prihod od aktiviranja roba i usluga	350,000.00	384,948.58	600,000.00	171.43
3	Po osnovu održavanja atmosferske kanalizacije	140,186.91	105,351.79	140,186.91	100.00
4	Prihodi od radova koji se finansiraju iz Budžeta Glavnog grada I opštine u okviru Glavnog grada - Golubovci	855,371.90	894,139.49	1,395,751.36	163.17
5	Ostali poslovni prihodi	1,074,536.38	651,368.73	1,063,555.33	98.98
B	Vanredni prihod	600,000.00	332,935.81	350,000.00	58.33
I	UKUPAN PRIHOD (A+B)	13,295,016.16	9,928,658.09	13,636,637.08	102.57
A	Poslovni rashod	11,553,950.93	8,539,130.99	11,942,468.13	103.36
1	Materijalni troškovi i energija	2,620,000.00	1,902,517.15	2,655,790.70	101.37
2	Troškovi zarada i naknada	6,180,000.00	4,486,717.32	6,300,458.14	101.95
3	Troškovi proizvodnih usluga	375,832.32	306,618.39	425,666.42	113.26
4	Troškovi amortizacije	1,200,000.00	963,009.39	1,250,000.00	104.17
5	Nematerijalni troškovi	1,074,483.22	801,262.16	1,200,000.00	111.68
6	Rashodi finansiranja	103,635.39	79,006.58	110,552.87	106.67
B	Vanredni rashodi	1,700,000.00	893,761.66	1,650,000.00	97.06
II	UKUPAN RASHOD (A+B)	13,253,950.93	9,432,892.65	13,592,468.13	102.55
	FINANSIJSKI REZULTAT (I - II)	41,065.23	495,765.44	44,168.95	

Prema procjeni ostvarenja za period januar – decembar 2022. godine, Društvo će ostvariti dobit prije oporezivanja u iznosu od 44,168.95 €, što je na nivou plana.

Procjenjuje se da će na kraju 2022. godine ukupni prihodi iznositi 13,636,637.08 €, što je za 3% više u odnosu na planirane prihode. Odstupanja koja imamo u odnosu na plan su:

- smanjenje prihoda po osnovu prodaje vode i prihvatanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda iz razloga pada cijena usluga za fizička i pravna lica za navedene djelatnosti;
- povećanje prihoda od aktiviranja roba i usluga usloville su povećane aktivnosti na rekonstrukciji vodovodne i kanalizacione mreže;

- značajno povećanje prihoda od radova koji se finansiraju iz Budžeta Glavnog grada uslovio je rebalans Budžeta tj. Skupština Glavnog grada je na sjednici održanoj 06.10.2022. godine usvojila Odluku i izmjenama i dopunama Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2022. godinu, kojom su opredijeljena dodatna sredstva za izgradnju hidrotehničke infrastrukture;

Što se tiče ukupnih rashoda, njihov iznos se procjenjuje na 13,592,468.13 €, što je za 2,55% više od planiranih rashoda za 2022. godinu . Navedeno odstupanje je uslovilo:

- povećanje troškova proizvodnih usluga iz razloga povećanja troškova usluga tekućeg investicionog održavanja, koje je uslovio rast cijena materijala na tržištu;
- povećanje nematerijalnih troškova zbog rasta troškova javnih i sudskih izvršitelja, iz razloga velikog broja pokrenutih postupaka utuženja potrošača koji redovno ne izmiruju svoje obaveze prema ovom Društvu.

Ovo Društvo, saglasno **Pravilima o poređenju poslovanja i pokazatelja učinaka vršilaca regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“ broj 69/18)**, priprema benčmarking model, tj. prikuplja podatke na mjesečnom nivou i iste dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, kvartalno i godišnje. Agencija vrši izračunavanje indikatora poslovanja vršilaca (ključnih i drugih indikatora poslovanja). Ključni indikatori, koriste se za izračunavanje individualnih indeksa učinaka vršilaca, lokalnih indeksa i nacionalnog indeksa.

Pomoću benčmarking modela i praćenja indeksa uticaće se na unapređenje poslovanja kroz praćenje indeksa poslovanja vršioca.

6. Planirani fizički obim aktivnosti

6.1. Sistem vodosnabdijevanja

Snabdijevanje vodom predstavlja primarnu potrebu građana. Trenutno je na sistem organizovanog vodosnabdijevanja priključeno 85 - 87 %, dok preko 90 % populacije Glavnog grada ima pristup pitkoj vodi. Najveći dio populacije koji nema sistem organizovanog vodosnabdijevanja nalazi se na seoskom području.

6.1.1. Plan potisnute vode u 2023. godini

Planirano je da se u 2023. godini potisne ukupno 37,856,000 m³ vode i to:

- za potrebe Glavnog grada Podgorica34,251,000 m³;
- za potrebe Opštine Danilovgrad2,326,000 m³;
- za potrebe Opštine Zeta1,279,000 m³.

Tabela br.9: Plan potisnute vode za 2023. godinu po područjima

Mjeseci	Podgorica	Zeta	Danilovgrad	UKUPNO
Januar	2,655,000	100,000	210,000	2,965,000
Februar	2,400,000	90,000	180,000	2,670,000
Mart	2,666,000	105,000	195,000	2,966,000
April	2,604,000	105,000	190,000	2,899,000
Maj	3,002,000	136,000	195,000	3,333,000
Jun	3,431,000	137,000	198,000	3,766,000
Jul	3,930,000	140,000	215,000	4,285,000
Avgust	3,512,000	130,000	208,000	3,850,000
Septembar	2,874,000	88,000	185,000	3,147,000
Oktobar	2,679,000	88,000	185,000	2,952,000
Novembar	2,215,000	80,000	185,000	2,480,000
Decembar	2,283,000	80,000	180,000	2,543,000
Ukupno	34,251,000	1,279,000	2,326,000	37,856,000

6.1.2. Planirane aktivnosti na održavanje vodovodne mreže u 2023. godini

Planirane aktivnosti koje će se sprovesti u 2023. godini, odnose se na tekuće održavanje vodovodne mreže i objekata mreže.

Detaljan pregled planiranih aktivnosti dat je u narednoj tabeli.

Tabela br.10 : Planirane aktivnosti na održavanju vodovodne mreže

R.br.	Pozicija	Opis pozicije	Jed. mjere	Kol.	Časovi rada	
1	1.1.	Otklanjanje kvarova na vodovodnoj mreži i objektima mreže (vodovodnim cijevima, šahtovima, priključcima i crpnim stanicama) po prijavi	br.interv.	1,160	1,920	
	1.2.	Zamjena postojećih i formiranje novih cjevovoda sa izvođenjem vodovodnih čvorova	m' kom.	5.000 150 čvorova	5,000	
	1.3.	Izmještanje vodomjera za potrošače sa prespajanjem dovodnih cjevovoda	kom.	600	2,000	
	1.4.	Ručno čišćenje vodovodnih šahtova na primarnoj i sekundarnoj vodovodnoj mreži sa odvozom materijala na deponiju	kom.	50	500	
	1.5.	Čepovanje i blindiranje cjevovoda	kom.	100	400	
	1.6.	Postavljanje poklopaca na otvorima vodovodnih šahti usled loma ili otuđenja	kom.	50	200	
	1.7.	Održavanje vodovodnih armatura na javnim česmama i fontanama	kom.	30	200	
	1.8.	Zamjena vodomjera za potrošače	kom.	300	1,000	
	1.9.	Pregled i kontrola vodovodne mreže	br.interv.	528	1,604	
	1.10.	Čišćenje i ispiranje rezervoara	kom.	12	192	
2	2.1.	Izgradnja novih cjevovoda	Polaganje cjevovoda sa ugradnjom čvorova	m'	8,500	928
	kom.			80 čvorova		
	2.3.		Ispiranje cjevovoda	m'	8,500	36
3	3.1.	Izvođenje vodovodnih priključaka	Izvođenje vodovodnih priključaka za fizička lica	kom.	80	500
	3.2.		Izvođenje vodovodnih priključaka za pravna lica	kom.	50	500

6.1.3. Plan aktivnosti laboratorije za ispitivanje kvaliteta vode za piće u 2023. godini

Kontrola kvaliteta vode za piće je zakonska obaveza svakog vodovoda. „Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Podgorica dužno je da obezbijedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode i ispitivanje kvaliteta vode na vodozahvatima, u skladu sa važećim Pravilnikom o parametrima, provjeri usaglasenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoring zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG” broj 64/18 i 101/21).

Mjerna mjesta uzorkovanja su definisana na osnovu analize opasnosti svih identifikovanih hazarda. U skladu sa implementiranim standardom ISO 22000:2018 analizirani su svi hazardni događaji koji mogu da se pojave u toku proizvodnje i distribucije vode, kao posledica direktne ili indirektno kontaminacije bazirano na: fizičko-hemijskom i mikrobiološkom aspektu.

Dinamika i obim ispitivanja parametara sirove i hlorisane vode u 2023. godini vršiće se u skladu sa zakonskim propisima odnosno Pravilnikom o parametrima, provjeri usaglasenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG” broj 64/18 i 101/21), preporukama SZO i implementiranom standardu EN ISO 22000:2018.

Godišnjim planom uzorkovanja i ispitivanja vode, koji se implementira na mjesečne planove, planira se broj analiza voda obuhvaćenih obimom: osnovno ispitivanje (analiza A), periodično ispitivanje (analiza B) i periodično ispitivanje (analiza C). Obim analize A i B vrši se u internoj laboratoriji ovog društva, dok se periodična ispitivanja sirove vode vodoizvorišta (analiza C) vrši uz angažovanje akreditovanih laboratorija koje su tehnički opremljene za ispitivanja prema zahtjevu C analiza. Riječ je uglavnom o organskim parametrima kvaliteta vode. Ove analize sirove vode svih vodoizvorišta u nadležnosti Društva su obavezujuće i prema zakonskim propisima vrše minimum jednom u dvije godine.

Mjesečnim planom je predviđeno uzorkovanje i ispitivanje minimum 320 uzoraka hlorisane vode iz distributivne mreže (u skladu sa proširenjem vodovodne mreže) i 75 uzoraka sirove vode sa svih vodoizvorišta/vodozahvata. Prioritet kontrole je kontrola zdravstvene ispravnosti hlorisane vode koja se isporučuje korisnicima. Ovaj broj uzoraka podrazumijeva ispitivanje vode na kojima se vrše ispitivanja minimum u obimu analize A. Planom kontrole kvaliteta obuhvaćena je i kontrola kvaliteta vode seoskih vodovoda koji su u nadležnosti ovog Društva.

Kontrola kvaliteta sirove vode obuhvata kontrolu svih bunara na vodozahvatima i svih kaptaza na izvorištu "Mareza" (uključujući i nekaptirano izvorište "Ljeskovac"). Kvalitet vode ocjenjuje se na osnovu usklađenosti sa definisanim MDK vrijednostima Pravilnika o parametrima, provjeri usaglasenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG” broj 64/18 i 101/21).

U skladu sa analizom rizika na definisanim mjernim mjestima vrše se i proširena ispitivanja kvaliteta kako bi se pratile eventualne promjene u kvalitetu vode.

U periodu obilnih padavina laboratorija će kao i svake godine vršiti pojačanu kontrolu kvaliteta vode, u skladu sa procjenom vanrednih okolnosti i implementiranog standarda ISO 22000:2018.

Pored interne kontrole Laboratorije, kontrolu kvaliteta vode za piće iz distributivne mreže, za potrebe monitoringa, vrši ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore (24 uzorka hlorisane vode mjesečno).

Laboratorija svakog mjeseca dostavlja izvještaje ZU Institutu za javno zdravlje Crne Gore i Zdravstveno sanitarnoj inspekciji. Izvještaji se odnose na uzorke sirove vode, na kojima se u internoj laboratoriji Društva, vrše ispitivanja u obimu analize A (osnovna analiza vode). Kompletne analize sirove vode, koje se rade na svim izvorištima u nadležnosti ovog Društva, dostavljaju se ZU Institutu za javno zdravlje Crne Gore po zahtjevu. Podaci o izvršenim analizama na godišnjem nivou dostavljajuće se ZU Institutu za javno zdravlje, za izradu godišnjih izvještaja i dokaza o ispunjenosti zakonskih akata.

Osnovni zadatak laboratorije u 2023. godini, je održavanje akreditacije prema standardu za akreditaciju laboratorija za ispitivanje i održavanje standarda ISO 22000, ispunjenje svih zahtjeva standarda koji se prikazuju kroz mjerljive ciljeve definisane kroz analizu sistema.

Laboratorija će i u 2023 godini učestvovati i u PT šemama najpoznatijih ovlašćenih provajdera za fizičko-hemijska i mikrobiološka ispitivanja vode za piće, što predstavlja važno sredstvo pomoću kojeg laboratorija potvrđuje stalni kvalitet i rezultate svoga rada, kao i uporedivost svojih rezultata sa rezultatima drugih laboratorija koje rade u istim oblastima. Učešće u šemama ispitivanja osposobljenosti (Proficiency Testing – PT) je važan aspekt eksterne kontrole kvaliteta (External Quality Assessment-EQA) laboratorijskih rezultata i potvrda tehničke kompetentnosti laboratorije.

Takođe, Laboratorija će uzeti učešće na stručnim i naučnim skupovima, a sve u cilju usavršavanja kompletnog osoblja koji prati kvalitet vode za piće.

Sa ciljem podizanja bezbjednosti kvaliteta vode na veći nivo, jedna od planiranih aktivnosti u 2023. godini, je nabavka aparata za određivanje sadržaja organskih parametara kvaliteta. Za navedena ispitivanja laboratorija sada koristi usluge drugih akreditovanih laboratorija.

Na osnovu dobijenih rezultata ispitivanja i analize kvaliteta vode praviće se mjesečni, kvartalni i godišnji izvještaji.

6.2. Kanalizacioni sistem

Kanalizacioni sistem u Podgorici je separatan, a ovo Društvo održava mrežu fekalne i atmosferske kanalizacije, kao i Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

6.2.1. Planirane aktivnosti na održavanju fekalne kanalizacione mreže u 2023. godini

Održavanje fekalne kanalizacije vrši se pomoću visokopritisnih vozila, malih i velikih, na kompletnom području Glavnog grada i susjednih opština. Osnovna obaveza „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica jeste održavanje uličnih kolektora fekalne kanalizacije, dok je održavanje kanalizacionih priključaka u nadležnosti korisnika.

Tabela br.11 : Planirane aktivnosti na održavanju kanalizacione mreže

Fekalna kanalizacija				jed.mjere	količina	časovi rada
1	1.1.	Tekuće održavanje	Ispiranje kanalizacione mreže i priključaka pomoću visokopotisne autocistijerne	m	40,000	1,80
2	2.1.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacione mreže	Otklanjanje kvarova na kanalizacionoj mreži i priključcima po prijavi	kom	1,000	1,00
	2.2.		Rekonstrukcija i otklanjanje kvarova na mreži i objektima mreže (revizionim oknima i kanalizacionim cijevima)	kom (br.poklopaca)	140	5
	2.3.			kom (čišćenje šahti)	500	20
3	3.1.	Otklanjanje kvarova na odgušenju kanalizacionih priključaka	Fakturiše se trećim licima	kom	150	17
	3.2.		Glavni grad Podgorica-Sekretarijat za komunalne poslove (Agencija za stanovanje)	kom	370	47
4	4.1.	Crpljenje septičkih jama	Mreža-druge službe-ostalo	kom	100	10
				tura	120	
	4.2.		Fizička lica	kom	200	20
				tura	260	
	4.3.		Pravna lica - fakturiše se	kom	20	:
				tura	30	

6.2.2. Planirane aktivnosti na postojećem Postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) u 2023. godini

Kapacitet postrojenja je 55.000 ES (ekvivalent stanovnika), a trenutno je na gradsku kanalizaciju priključeno oko 145.000 ES (ekvivalent stanovnika), što uzrokuje ogromnu preopterećenost Postrojenja, zbog njegovog nedovoljnog kapaciteta i nemogućnosti da na zadovoljavajući način prečisti sve otpadne vode koje dotiču.

U proteklom periodu rada Postrojenja, vršeno je priključenje novoizgrađenih gradskih objekata na kanalizacionu mrežu, što je uzrokovalo preopterećenost Postrojenja, koje nema dovoljno kapaciteta da mehanički i biološki prečisti otpadne vode.

U 2023. godini planirano je da se javnim kanalizacionim sistemom sakupi i dovede cca 11.690.261m³ otpadnih voda, od čega je u planu da se na Postrojenju prečisti 5.757.042m³ tj. 49,25% otpadnih voda koje će proći kompletan tretman, a 5.933.219m³ tj. 50,75% otpadnih voda ispusti u recipijent nakon preliminarnog tretmana. U cilju poboljšanja efikasnosti mehaničkog tretmana, a time i efikasnost rada Postrojenja, vrši se doziranje rastvora feri hlorida prosječno 100 kg/dan. Takođe, u cilju efikasnosti rada Postrojenja i smanjenja neprijatnog mirisa, vrši se doziranje i sredstvima za mikrobiološki tretmen, prosječno 8 kg/dan.

Postrojenje dodatno „opterećuju“ industrijske otpadne vode, koje se ispuštaju u kanalizaciju, jer je projektovano i izvedeno za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

U 2023. godini planirano je i tekuće održavanje Postrojenja, u cilju povećanja pogonske sigurnosti procesa prečišćavanja otpadnih voda, kao i održavanje SCADA sistema za daljinski nadzor i upravljanje pojedinim pogonskim jedinicama Postrojenja.

Imajući u vidu činjenicu da je „ViK“ d.o.o. Podgorica i Glavni grad Podgorica planiraju rešavanje problema kroz izgradnju novog Postrojenja i mreže fekalnih kolektora, u narednom periodu na postojećem Postrojenju nijesu planirani veći investicioni zahvati, osim redovnog tekućeg održavanja.

6.2.3. Planirane aktivnosti na održavanju atmosferske kanalizacije u 2023. godini

"Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica u 2023. godini, dobilo je na održavanje sistem atmosferske kanalizacije i u skladu sa tim vrši redovno ispiranje i otčepljavanje atmosferskih kolektora, kao i njihovu registraciju kroz katastar instalacija.

Održavanje sistema atmosferske kanalizacije Društvo vrši specijalizovanim vozilima.

Tabela br.12 : Planirane aktivnosti na održavanju atmosferske mreže

Atmosferska kanalizacija				jed.mjere	količina	časovi rada
1	1.1.	Tekuće održavanje	Ispiranje, otčepljavanje i pročišćavanje postojeće atmosferske kanalizacije pomoću visokopotisne autocistijerne	m	36,000	1,2
	1.2.		Pročišćavanje i crpljenje akumulirane kišnice sa saobraćajnice i iz postojeće atmosferske kanalizacije pomoću fekalne autocistijerne	kom	250	
				tura	350	
	1.3.		Geodetsko snimanje identifikovane trase atmosferske kanalizacione primarne i sekundarne mreže i objekata na njoj	m	4,500	
	1.4.		Ručno čišćenje slivničkih šahtova kao i šahtova na primarnoj i sekundarnoj kanalizacionoj mreži sa odvozom materijala na deponiji	kom	1,050	2
	1.5.		Ručno otkopavanje slivničkih šahtova koji su zatrpani zemljanom materijalom ili pak asfaltirani	kom	5	
1.6.	Rekonstrukcija i otklanjanje kvara na mreži	kom	5			

6.3. Plan tekućeg održavanja

I. Služba pumpne stanice

Plan održavanja pumpnih stanica

- 1) PS „Mareza 1“:
 - servisiranje hlorne opreme.....6,000.00 €;
 - remont buster pumpi.....1,000.00 €;
 - baždarenje i farbanje boca hlora za sve pumpne stanice.....10,000.00 €;
 - servisiranje klima uređaja na svim pumpnim stanicama.....1,000.00 €;
 - redovno podmazivanje pumpnih agregata.....600.00 €.

- 2) PS „Mareza 2“:
 - čišćenje i farbanje protivudarne posude na pumpi 4.....200.00 €;
 - redovno podmazivanje pumpnih agregata.....600.00 €;
 - remont buster pumpi.....3,000.00 €;
 - servisiranje hlorne opreme.....4,000.00 €.

- 3) PS „Ćemovsko polje“:
 - sanacija krova na prostoriji za mašinate.....1,000.00 €;
 - UPS zaštita.....300.00 €;
 - sanacija-izgradnja septičke jame.....9,000.00 €;
 - remont buster pumpi.....1,000.00 €;
 - servisiranje hlorne opreme.....3,000.00 €.

- 4) PS „Zagorič“:
 - servisiranje pumpnih agregata P1.....20,000.00 €;
 - remont buster pumpi.....1,000.00 €;
 - servisiranje hlorne opreme.....3,000.00 €.

- 5) PS „Milješ“:
 - servisiranje hlorne opreme.....2,000.00 €;
 - zamjena elektronike mjerača protoka.....2,000.00 €;
 - remont buster pumpi.....1,000.00 €;
 - molerski radovi u unutrašnjosti objekta.....300.00 €.

- 6) PS „Vuksanlekići“:
 - servisiranje hlorne opreme.....3,000.00 €;
 - UPS zaštita na bunaru B1 i B2.....600.00 €;
 - remont buster pumpi.....1,000.00 €;
 - izrada plašta za novi pumpni agregat.....2,500.00 €.

- 7) PS „Dinoša“:
- servisiranje hlorne opreme.....2,000.00 €;
 - zamjena elektronike mjerača protoka.....2,000.00 €;
 - UPS zaštita.....300.00 €;
 - remont buster pumpi.....600.00 €.
- 8) PS „Bioče” – Kučki vodovod:
- servisiranje hlorne opreme.....500.00 €;
 - servis buster pumpi.....700.00 €.
- 9) PS „Bioče“:
- servisiranje hlorne opreme.....300.00 €;
 - servis buster pumpi.....300.00 €.
- 10) PS „Iverak“:
- sanacija krova objekta pumpne stanice.....1,500.00 €;
 - servisiranje hlorne opreme.....600.00 €;
 - servis buster pumpi.....300.00 €.
- 11) PS „Farmaci“:
- servisiranje hlorne opreme.....300.00 €;
 - molersko farbarski radovi, zastakljivanje u objektu pumpne stanice.....500.00 €;
 - impulsna pumpa za hlor.....1,500.00 €
 - remont pumpnog agregata za bunar 1.....3,000.00 €.
- 12) PS „Okno Straganačko“:
- servisiranje hlorne opreme.....600.00 €;
 - UPS zaštita.....300.00 €;
 - servis buster pumpe.....300.00 €.
- 13) PS „Vranjina“:
- servisiranje hlorne opreme.....600.00 €;
 - impulsna pumpa.....1,000.00 €.
- 14) PS „Tuzi 3“
- servisiranje hlorne opreme.....500.00 €;
 - zamjena buster pumpe.....300.00 €.

II. Laboratorija za ispitivanje vode za piće

- Održavanje i rezervni djelovi opreme, kao i standardi za kontrolu rada opreme.....12.000,00 €.

III. Služba elektromašinskog održavanja

Za održavanje pumpnih stanica, seoskih vodovoda, fontana, buster stanica, pogona atmosferske kanalizacije, protivpožarne stanice i dr.

- Nabavka konektora (2 komada) na PS "Mareza 2".....6,000.00 €;
- Zamjena pojedinih oštećenih djelova na fontanama (frekventni regulator 5 kW).....5,000.00 €;
- Održavanje, zamjena kontakora, vremenskih releja, nivometara tečnosti, detektora asimetrije faza, odvodnika prenapona na seoskim vodovodima.....15,000.00 €;
- Zamjena konektora, vremenskih releja, nivometara tečnosti, detektora asimetrije faza, nabavka novih frekventnih regulatora na buster stanicama.....5,000.00 €;
- Popravka automatike i elektronike pogona na pumpnim stanicama atmosferske kanalizacije na Tuškom putu i Zlatici.....300.00 €;
- Održavanje, servisiranje i popravke pogona protivpožarne stanice.....1,000.00 €;
- Izrada 300 poklopaca za gradske šahtove.....18,000.00 €;
- Postavljanje LED rasvjete.....5,000.00 €;
- Zamjena kompletne neonske rasvjete u halam postrojenja: feri hlorida, pužnih prenosa, primarnih i sekundarnih bazena, trulišta.....5,000.00 €;
- Popravka oštećene instalacije i automatika elektromotornog pogona postrojenja.....2,000.00 €.

IV. Služba Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda

Tekuće održavanje:

- Održavanje elektroopreme.....20.000,00 €;
- Održavanje dizel agregata.....5.000,00 €;
- Nabavka rezervnih djelova i potrošnog materijala za održavanje pogona.....15.000,00 €;
- Nabavka rezervnih djelova i potrošnog materijala za održavanje zelenih površina.....1.200,00 €.

V. IT služba

- Održavanje informacionog sistema.....35,000.00 €;
- Održavanje SCADA sistema.....45,000.00 €;
- Nabavka licenci za firewall i backup.....5,000.00 €;
- Nabavka licenci za Office 365.....12,000.00 €
- Nabavka rezervnih djelova za SCADA sistem.....25,000.00 €.

6.4. Plan investicionog održavanja

Budžetom Glavnog grada za 2022. godinu za izgradnju i rekonstrukciju hidrotehničke infrastrukture na području Glavnog grada opredijeljena su sredstva u iznosu od 1,760,000.00 €. Planirane su sledeće aktivnosti:

1. Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u prigradskim i seoskim područjima500,000.00€;
2. Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže na području Glavnog grada.....250,000.00€;
3. Izgradnja fekalne i atmosferske kanalizacije (sekundarna mreža)250,000.00€;
4. Remont pumpnih agregata na CS "Mareza 1"160,000.00€
5. Izgradnja napojnog kabla za napajanje novog Postrojenja.....600,000.00€.

Za obavljanje javne funkcije (održavanje atmosferske kanalizacije) iz Budžeta Glavnog grada opredijeljeno je 150.000,00 €.

6.5. Planirane aktivnosti na realizaciji Projekta izgradnje novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom

Projekat izgradnje novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom je u potpunosti posvećena unaprjeđenju sektora životne sredine, doprinijeće poboljšanju životne sredine Glavnog grada Podgorice i zaštiti resurse pitke vode, kao i kvalitet životne sredine u područjima smještenim nizvodno od sliva rijeke Morače i Skadarskog jezera.

Budući da je projekat od jedinstvenog nacionalnog i prekograničnog ekološkog značaja, potreba za njegovom realizacijom je identifikovana u nekoliko strateških dokumenata, a podržan je od strane Njemačke razvojne banke (KfW) i Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF).

Kreditna sredstva obezbijedena su posredstvom Njemačke razvojne banke „KfW“ u iznosu od 35.000.000,00 € kroz dva zasebna kreditna ugovora, Ugovor o razvojnom kreditu od 22.09.2017 (30.000.000,00 €) i Ugovor o standardnom kreditu od 22.09.2017 (5.000.000,00 €).

Bespovratna sredstva obezbijedena su posredstvom Investicionog Okvira za zapadni Balkan (WBIF) kroz Grant sredstva za tehničku pomoć u iznosu od 1.145.834,00 € (uključujući naknadu za sprovođenje), Ugovor o finansiranju projekta od 16.12.2016. godine, Grant sredstva za investicije u iznosu od 9.000.000,00 € (uključujući naknadu za sprovođenje), Ugovor o finansiranju i projektu od 22.09.2017. godine i Grant sredstava za investicije, izgradnju PPOV i širenje mreže u iznosu od 22,935,283.00 € od 23.09.2022. godine.

Projekat se sastoji iz 8 komponenti, kao što slijedi:

1. Novi mehaničko biološki PPOV sa uklanjanjem nutrijenata, kapaciteta 237.800 ES
2. Postrojenje za tretiranje kanalizacionog mulja (PTKM), sa digestijom mulja i ponovnom upotrebom biogasa za energiju i proizvodnju toplote.
3. Postrojenje za spaljivanje kanalizacionog mulja (PSKM) (uključujući spaljivanje svih organskih ostataka) (do 17.000 t/god).
4. Glavni (primarni) kolektor (5.5 km, DN 1200-1300) za prenos otpadnih voda sa lokacije postojećeg na lokaciju novog PPOV-a.
5. Most preko rijeke Morače (125 m) - most drži primarni kolektor, glavni vod vodosnabdijevanja i uz to će biti pješački most koji povezuje 2 dijela grada.
6. Proširenje sekundarne mreže (oko. 18.5 km) i kućnih priključaka (oko 1,300 jedinica, otprilike. 6,500 ljudi).
7. Poboljšanje upravljanja otpadnim vodama u vinariji "13.jul Plantaže".
8. Proširenje kanalizacione mreže, Faza II, Faza III.

Glavni grad i DOO „ViK“ Podgorica zaključili su više ugovora za realizaciju istog, i to:

- Sporazum o konsultantskim uslugama za sprovođenje projekta sa “Fichtner Water and Transport GmbH Stuttgart, Njemačka”/ 24.10.2018. / 3,035,879.63 €
- Sporazum o konsultantskim uslugama za komunikaciju i vidljivost projekta sa “Amplitudo DOO Podgorica”/ 07.06.2019 / 224,669.94 €
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 4,/ 06.02.2020 / 6,632,164.00€
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 5 / 11.06.2020 /1,890,506.65 €
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 1 jug / 24.03.2020 / 1,838,524.45 €
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 2 sjever / 24.03.2020 / 1,498,074.86 €
- Sporazum o građevinskim radovima na komponentama 1, 2 i 3 / 10.06.2022 / 47,342,269.56€
- Sporazum o građevinskim radovima na komponenti 6 Lot 3 / 03.08.2022 / 1.187.056,59€.

Vrijednost do sada realizovanih usluga i radova je iznosila 22,2 miliona eura.

Pregled aktivnosti na Projektu do kraja 2022. godine

Vezano za komponente 1, 2, 3 (Izgradnja Postrojenja za tretman otpadnih voda, Postrojenja za tretman mulja i Postrojenja za spaljivanje mulja), do kraja godine je planirana priprema idejnog i glavnog projekta.

Za Komponentu 4 koja se odnosi na izgradnju primarnog kolektora, do kraja godine je planirano izvođenje radova, privremeno prihvatanje sa izdavanjem potvrde o preuzimanju, kao i otklanjanje nedostataka kod izvedenih radova.

Vezano za Komponentu 5 koja se odnosi na izgradnju cjevovodno/pješačkog mosta, do kraja tekuće godine planirano je izdavanje potvrde o dobrom izvršenju posla i izdavanju dozvole za rad.

Vezano za Komponentu 6 koja se odnosi na proširenje kanalizacione mreže, do kraja godine će se sprovoditi sledeće aktivnosti: za (Lot 1) i (Lot 2) otklanjanje nedostataka kod izvedenih radova i izdavanje dozvole za rad, a za (Lot 3) vršice se izvođenje radova.

Aktivnosti vezane za Komponentu 7 (Unaprijeđenje upravljanja otpadnim vodama u vinariji 13.jul Plantaže) će se odnositi na pripremu tenderske dokumentacije, a za Komponentu 8 (Proširenje kanalizacione mreže Faza II i III) na pripremu glavnog projekta i tenderske dokumentacije.

Planirane aktivnosti na Projektu u 2023. godini

1. Za Komponente 1, 2, 3 (Izgradnja Postrojenja za tretman otpadnih voda, Postrojenja za tretman mulja i Postrojenja za spaljivanje mulja), u toku 2023. godine planira se dobijanje građevinske dozvole, početak gradnje i izvođenje radova.
2. Za Komponentu 4 (Izgradnja primarnog kolektora), u 2023. godini je planirano je da se otklone nedostaci, izvrši primanje radova i izdavanje dozvole za upotrebu.
3. Za Komponentu 6 (Proširenje sekundarne mreže), u 2023. godini je planirano otklanjanje i izdavanje dozvole za rad za Lot1, Lot2, dok je za Lot 3 predviđeno izvođenje i privremeno prihvatanje radova, kao i izdavanje potvrde o preuzimanju. Takođe, u narednoj godini će se vršiti aktivnosti na otklanjanju nedostataka, primanju radova i izdavanju dozvola za rad.
4. Za Komponentu 7 (Unaprijeđenje upravljanja otpadnim vodama u vinariji 13.-jul Plantaže) – tenderski period i dodjela ugovora.
5. Za Komponentu 8 (Proširenje kanalizacione mreže Faza II i III) - tenderski period, dodjela ugovora, mobilizacija izvođača i izvođenje radova.

Detaljne informacije (MNE&ENG) o aktivnim radovima mogu se naći na projektnom sajtu Otpadne Vode Podgorica: <https://ovpg.me/>

7. Planirani finansijski pokazatelji

Finansijski plan poslovanja za 2023. godinu, u odvojenim tabelarnim pregledima prikazuje planirane izvore finansiranja, planiranu strukturu prihoda, strukturu rashoda i finansijski rezultat.

Projekcije su urađene na osnovu očekivane količine fakturisane vode isporučene krajnjim korisnicima i usluge prihvatanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, planiranih cijena, prosječne potrošnje materijala i usluga, postojećeg broja radnika i planiranih zarada, planiranog tekućeg i investicionog održavanja i dr.

7.1. Izvori prihoda

Ukupni izvori finansiranja Društva iznose 11,801,623.98 € i čine ih: sopstveni izvori (10,041,891.62€), koji imaju najveće učešće u ukupnim izvorima i sredstva iz Budžeta Glavnog grada (1,759,732.36 €).

Sopstvena sredstva su:

- prihod od prodaje vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda u iznosu od 9,125,163.36 €;
- ostali poslovni prihodi (usluge, indirektni prihodi i dr.) u iznosu od 916,726.26€.

Iz Budžeta Glavnog grada za 2023. godinu obezbijediće se sredstva u iznosu od 2,075,000.00 € (odnosno 1,759,732.36 € bez PDV-a) za:

1. Održavanje atmosferske kanalizacije.....150,000,00 €;
2. Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u prigradskim i seoskim područjima500,000.00€;
3. Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže na području Glavnog grada.....250,000.00€;
4. Izgradnja fekalne i atmosferske kanalizacije (sekundarna mreža)250,000.00€;
5. Remont pumpnih agregata na CS "Mareza 1".....160,000.00€;
6. Izgradnja napojnog kabla za napajanje novog Postrojenja.....600,000.00€
7. Prihod od preuzimanja dijela duga po osnovu kredita kod IRF.....165,000.00€.

U naredoj tabeli prikazani su izvori finansiranja (navedene vrijednosti su bez PDV-a).

Tabela br.13 : Izvori finansiranja (bez PDV-a)

r.br.	Izvori finansiranja	Vrijednost	%
1.	Sopstveni prihodi	10,041,891.62	85.09
	Prihod od prodaje vode, usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda	9,125,165.36	
	Ostali poslovni prihodi	916,726.26	
2.	Sredstva iz Budžeta Glavnog grada Podgorica	1,759,732.36	14.91
	Prihodi po osnovu održavanja atmosferske kanalizacije	140,186.91	
	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u prigradskim i seoskim područjima	413,223.14	
	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže na području Glavnog grada	206,611.57	
	Izgradnja fekalne i atmosferske kanalizacije - sekundarna mreža	206,611.57	
	Remont pumpnih agregata na CS "Mareza 1"	132,231.40	
	Izgradnja napojnog kabla za napajanje novog PPOV	495,867.77	
	Prihod od preuzimanja dijela duga po osnovu kredita kod IRF	165,000.00	
	Ukupno	11,801,623.98	100.00

Tabela koja slijedi prikazuje sredstva planirana iz budžeta Glavnog grada (sa PDV-om).

Tabela br.14: Sredstva iz Budžeta Glavnog grada (sa PDV-om)

r.br.	Sredstva iz Budžeta Glavnog grada Podgorica (sa PDV-om)	Iznos
1	Prihodi po osnovu održavanja atmosferske kanalizacije	150,000.00
2	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u prigradskim i seoskim područjima	500,000.00
3	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže na području Glavnog grada	250,000.00
4	Izgradnja fekalne i atmosferske kanalizacije - sekundarna mreža	250,000.00
5	Remont pumpnih agregata na CS "Mareza 1"	160,000.00
6	Izgradnja napojnog kabla za napajanje novog Postrojenja	600,000.00
7	Prihod od premija, subvencija, dotacija i donacija	165,000.00
	Ukupno	2,075,000.00

7.2. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi su planirani u iznosu od 13,131,860.32 € i to 12,551,860.32 € za poslovne prihode, dok je na ime vanrednih prihoda planirano 580,000.00 €.

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od osnovne djelatnosti (po regulisanim komunalnim djelatnostima) i ostale poslovne prihode (po regulisanim komunalnim djelatnostima i indirektni ostali prihodi).

Tabela br. 15: Ukupni prihodi

R.br.	Vrsta poslovnih prihoda	2023. god
I	Poslovni prihodi (1+2)	12,551,860.32
1	Ukupni poslovni prihodi	9,125,165.36
2	Ukupni ostali poslovni prihodi	3,426,694.96
II	Ukupni vanredni prihodi	580,000.00
	UKUPNO (I+II)	13,131,860.32

7.2.1. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi su planirani u iznosu od 12,551,860.32 € i čine 95,66 % ukupno planiranih prihoda u narednoj godini. Najveći dio ovih prihoda ostvaruje se od prodaje vode i odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda i planirano je da se po ovom osnovu prihoduje 9,125,165.36 €. Ovdje treba napomenuti da su projekcije rađene na osnovu planiranih cijena za pružanje usluga javnog vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, shodno Odluci o cijenama usluga za 2023. godinu usvojenoj od strane Odbora direktora Društva, koja je dobila saglasnost od Regulatorne agencije za energetiku, čija se primjena očekuje 01.01.2023. godine. Ostale poslovne prihode čine prihodi od radova i usluga, prihodi od isporuke vode drugom izvršiocu, cistijerni, crpljenje septičkih jama i dr, koji su planirani u iznosu od 2,178,738.08 €. Indirektni ostali prihodi planirani su u iznosu od 507,756.24 €. Takođe su planirani prihodi od aktiviranja roba i usluga u iznosu od 600,000.00 €, dok se iz Budžeta Glavnog grada za održavanje atmosferske kanalizacije izdvaja 150.000,00 € (tj. 140.186,91 € bez PDV -a).

7.2.1.1. Prihodi od prodaje vode, prihvatanje odvođenja i prečišćavanje komunalnih otpadnih voda

Prilikom projekcije očekivanih prihoda po ovom osnovu, rukovodili smo se podacima iz tekuće godine, s tim što napominjemo da je teško predvidjeti potrošnju vode, koja umnogome zavisi od sezonskog karaktera (sušna ljeta ili ljeta sa više kišnih dana).

Što se tiče prihoda od prihvatanja i odvođenja otpadnih voda, kao i prečišćavanja, isti su planirani shodno broju potrošača koji su priključeni na javni kanalizacioni sistem i po osnovu ostavarenih prihoda iz prethodnih godina.

7.2.1.2. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi planirani su u iznosu od 3,426,694.96 € i isti obuhvataju:

- prihode od isporuke vode drugom vršiocu, koji su planirani po osnovu količine vode koja se planira isporučiti opštini Danilovgrad i utvrđene cijene za 2023. godinu;
- prihode od prodaje vode putem cistijerni, planirane u iznosu prosječnog prihoda po ovom osnovu iz ranijeg perioda;
- prihode od radova koji se finansiraju iz Budžeta Glavnog grada, opredijeljenih za unapređenje i razvoj svih hidrotehničkih instalacija;
- prihode od aktiviranja potrošnje robe za sopstvene usluge, koji nastaju po osnovu upotrebe proizvoda i usluga za sopstvene potrebe odnosno za izgradnju dugoročne imovine;
- prihode od crpljenja, odvoza i zbrinjavanja komunalnih otpadnih voda iz septičkih jama...

Osim navedenih u ove prihode ubrajamo prihode od izrade vodovodnih priključaka, prihode od naknada za priključenje, odložene prihode u visini amortizacije komunalne infrastrukture, prihode od radova na mreži, prihode od analize vode, prihode po osnovu evidentiranja nelegalnih potrošača, prihode po osnovu tehnološke vode, prihode od mehanizacije, detekcije kvarova i dr.

Takođe, indirektni ostali poslovni prihodi planirani su u iznosu od 507.756,24 €, a najveći dio istih čine prihodi po osnovu obračunatih refundacija (bolovanja od Centra za socijalni rad i Fonda za zdravstveno osiguranje). Takođe dio planiranog iznosa odnosi se i na prihode od premije, donacije, dotacije koja je predviđena Nacrtom Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorica za 2023. godinu, prihode od prinudne naplate, prihode od tendera, izrade projektne dokumentacije, podizanja tenderske dokumentacije i dr.

Slijede tabele sa projekcijama ovih prihoda po regulisanim komunalnim djelatnostima.

Tabela br. 16: Poslovni prihodi od obavljanja djelatnosti javnog vodosnabdijevanja

R.br.	Vrsta poslovnih prihoda	2023. god
1	POSLOVNI PRIHODI	6,492,851.30
1.1.	Prihodi od prodaje vode (fiksni dio)	843,421.30
1.2.	Prihodi od prodaje vode (varijabilni dio)	5,649,430.00
2	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1,692,845.57
2.1.	Prihodi po osnovu prodaje vode drugom vršiocu	120,980.00
2.2.	Prihodi od prodaje vode putem cistijerni	12,102.89
2.3.	Prihod od aktiviranja roba i usluga	370,000.00
2.4.	Prihodi iz Budžeta Glavnog grada Podgorica	628,099.17
2.5.	Odloženi prihod u visini amortizacije kom infrastrukture	50,778.28
2.6.	Prihodi od izrade priključaka	171,708.21
2.7.	Prihodi od naknade za priključenje	135,367.68
2.8.	Prihodi od usluga mehanizacije	43,065.51
2.9.	Prihodi od radova na mreži	
2.10.	Prihodi nastali pružanjem usluge jedinici lokalne samouprave	123,966.94
2.11.	Prihodi od analize vode	2,536.10
2.12.	Drugi ostali prihodi - prihod od nelegalnih priključaka	33,759.45
2.13.	Prihodi od obavljanja specifičnih usluga (detekcije kvarova)	481.33
	UKUPNO	8,185,696.87

Tabela br.17: Poslovni prihodi od obavljanja djelatnosti prihvatanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda

R.br.	Vrsta poslovnih prihoda	2023. god
1	POSLOVNI PRIHODI	1,472,965.06
1.1.	Prihodi od prihvatanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda (fiksni dio)	141,028.06
1.2.	Prihodi od prihvatanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda (varijabilni dio)	1,331,937.00
2	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	665,134.99
2.1.	Prihodi od crpljenja, odvoza i zbrinjavanja kom otpadnih voda iz septičkih jama	2,441.62
2.2.	Prihodi iz Budžeta Glavnog grada Podgorica	
2.3.	Prihod od aktiviranja roba i usluga	230,000.00
2.4.	Odloženi prihod u visini amortizacije kom infrastrukture	42,089.65
2.5.	Prihodi nastali pružanjem usluge JLS	206,611.57
2.6.	Prihodi od izrade priključaka	
2.7.	Prihodi od naknade za priključenje	8,491.29
2.8.	Prihodi od usluga mehanizacije	
2.9.	Prihodi od radova na mreži	16,056.30
2.10.	Prihodi od održavanja atmosferske kanalizacije	140,200.64

2.11.	Prihodi od obavljanja specifičnih usluga (čišćenje kanaliz I održ.atm.prav lica)	19,243.92
	UKUPNO	2,138,100.05

Tabela br.18: Poslovni prihodi od obavljanja djelatnosti prečišćavanja otpadnih voda

R.br.	Vrsta poslovnih prihoda	2023. god
1	POSLOVNI PRIHODI	1,159,349.00
2	OSTALI POSLOVNI PRIHODI	560,958.17
2.1.	Prihodi od usluga mahanizacije	
2.2.	Prihod od crpljenja, odvoza i zbrinjavanja kom otpadnih voda iz septičkih jama	
2.3.	Prihodi iz Budžeta Glavnog grada Podgorica	495,867.77
2.4.	Prihodi nastali pružanjem JLS	
2.5.	Odloženi prihod u visini amortizacije komunalne infrastrukture	5,426.40
2.6.	Drugi ostali prihodi - prihod od naknade od AD "Plantaže"	59,664.00
	UKUPNO	1,720,307.17

Tabela br.19: Indirektni ostali poslovni prihodi

R.br.	Vrsta poslovnih prihoda	2023. god
2.1.	Prihodi od refundacija	261,701.16
2.2.	Prihod od premija, subvencija, dotacija i donacija	165,000.00
2.2.	Odloženi prihod u visini amortizacije komunalne infrastrukture	51,928.28
2.3.	Drugi ostali prihodi - Prihod od javnih izvršitelja	13,904.59
2.4.	Drugi ostali prihodi - od obavljanja specifičnih usluga	15,222.21
	UKUPNO	507,756.24

7.2.2. Ostali vanredni prihodi

Ostali vanredni prihodi planirani su u iznosu od 580.000,00 € i odnose se na naplaćena potraživanja iz ranijeg perioda, prihode od smanjenja obaveza i dr.

7.3. Ukupni rashodi

Planirani iznos od 13,104,066.61 € odnosi se na ukupne troškove poslovanja planirane u iznosu od 11,598,076.61 € i vanredne rashode od 1.450.000,00 €.

7.3.1. Ukupni troškovi poslovanja

Ukupni troškovi poslovanja Društva planirani su u iznosu od 11,598,076.61 €, koji su razvrstani po regulisanim komunalnim djelatnostima (direktni i indirektni), a čine ih:

- **Troškovi materijala**, koji obuhvataju troškove nabavke materijala, troškove električne energije i goriva. U 2023. godini, shodno planu nabavke, planu investicionih ulaganja i prosječnim troškovima iz prethodnog perioda, isti su planirani u iznosu od 2,575,000.00 €. Najveće učešće u ovim troškovima imaju troškovi električne energije i troškovi vodovodnog materijala zbog aktivnosti koje su planirane da se preduzmu od strane ovog Društva u narednom periodu.
- **Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja**. Ovi troškovi iskazuju obračunate zarade, naknade zarada i drugih primanja zaposlenih i planirani su na nivou procjene ostvarenja za tekuću godinu.
- **Troškovi proizvodnih usluga** planirani su u iznosu od 354,457.67 €, a čine ih troškovi investicionog održavanja i održavanja osnovnih sredstava, troškovi transportnih usluga, troškovi zakupnina, sajмова, reklame i propagande, komunalnih usluga i troškovi drugih proizvodnih usluga (akreditacije, carine, troškovi konsaltinga)
- Planirano je da će **troškovi amortizacije** iznositi 1.200.000,00 €. Shodno Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama br. 9797 od 28.04.2014. godine primjenjuju se propisane amortizacione stope na nabavnu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjenu za otpisanu vrijednost.
- **Nematerijalni troškovi** su planirani u iznosu 1,168,618.61€, a obuhvataju troškove advokatskih usluga, usluga računovodstva i revizije, stručnog obrazovanja zaposlenih, troškove analize vode, reprezentacije, troškove premije osiguranja, troškove platnog prometa, troškove članarina, troškove poreza, sudske troškove i troškove vještačenja, takse, troškove pomoći, sponzorstva i donacija i ostale nematerijalne troškove. Značajan dio ovih troškova određen je na osnovu prosjeka iz prethodnih godina.
- **Rashodi finansiranja**. Rashodi finansiranja se odnose na troškove kamata po dugoročnim kreditima koje je Društvo podiglo kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore.

Slijedi prikaz troškova po regulisanim komunalnim djelatnostima.

Tabela br.20: Troškovi poslovanja za obavljanje djelatnosti javnog vodosnabdijevanja

r.br	Konto	Vrsta troška	2023
		Poslovni rashodi	
1	51	Troškovi materijala	2,040,091.06
		Nabavka materijala	578,071.29
		Troškovi električne energije	1,387,512.76
		Troškovi goriva	74,507.01
2	52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja	
		Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	
		Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	
		Troškovi naknada po ugovoru o djelu, autorskim ugovorima, ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i drugim ugovorima	
		Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora	
		Ostali lični rashodi i naknade	
3	53	Troškovi proizvodnih usluga	111,473.55
		Troškovi transportnih usluga	
		Troškovi tekućeg održavanja	109,173.55
		Troškovi zakupnina	
		Troškovi reklame i propagande	
		Troškovi usluga zaštite na radu	
		Troškovi komunalnih usluga	
		Troškovi akreditacije	2,300.00
		Troškovi konsaltinga	
		Troškovi carina	
4	54	Troškovi amortizacije	507,123.34
		Troškovi amortizacije	507,123.34
5	55	Nematerijalni troškovi	373,214.00
		Troškovi advokatskih usluga	
		Troškovi usluga računovodstva i revizije	
		Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	
		Troškovi analiza vode	28,000.00
		Troškovi reprezentacije	
		Troškovi premije osiguranja	
		Troškovi platnog prometa	
		Troškovi članarina	
		Troškovi poreza	345,214.00
		Sudski troškovi i troškovi vještačenja	
		Takse (administrativne, sudske, lokalne i sl.)	

		Troškovi oglasa u štampi i drugim medijima	
		Troškovi pomoći, sponzorstva i donacija	
		Ostali nematerijalni troškovi	
2		Finansijski rashodi	2,942.57
		Kamate	2,942.57
		UKUPNO	3,034,844.52

Tabela br.21: Troškovi poslovanja za obavljanje djelatnosti prihvatanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda

r.br	Konto	Vrsta troška	2023
		Poslovni rashodi	
1	51	Troškovi materijala	103,583.51
		Nabavka materijala	77,891.53
		Troškovi električne energije	43.17
		Troškovi goriva	25,648.80
2	52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja	
		Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	
		Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	
		Troškovi naknada po ugovoru o djelu, autorskim ugovorima, ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i drugim ugovorima	
		Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora	
		Ostali lični rashodi i naknade	
3	53	Troškovi proizvodnih usluga	247.93
		Troškovi transportnih usluga	
		Troškovi tekućeg održavanja	247.93
		Troškovi zakupnina	
		Troškovi reklame i propagande	
		Troškovi usluga zaštite na radu	
		Troškovi komunalnih usluga	
		Troškovi akreditacije	
		Troškovi konsaltinga	
		Troškovi carina	
4	54	Troškovi amortizacije	343,846.91
		Troškovi amortizacije	343,846.91
5	55	Nematerijalni troškovi	0.00
		Troškovi advokatskih usluga	
		Troškovi usluga računovodstva i revizije	
		Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	
		Troškovi analiza vode	

		Troškovi reprezentacije	
		Troškovi premije osiguranja	
		Troškovi platnog prometa	
		Troškovi članarina	
		Troškovi poreza	
		Sudski troškovi i troškovi vještačenja	
		Takse (administrativne, sudske, lokalne i sl.)	
		Troškovi oglasa u štampi i drugim medijima	
		Troškovi pomoći, sponzorstva i donacija	
		Ostali nematerijalni troškovi	
2		Finansijski rashodi	53,047.76
		Kamate	53,047.76
		UKUPNO	500,726.11

Tabela br.22: Troškovi poslovanja za obavljanje djelatnosti prečišćavanja otpadnih voda

r.br	Konto	Vrsta troška	2023
		Poslovni rashodi	
1	51	Troškovi materijala	135,797.85
		Nabavka materijala	57,263.34
		Troškovi električne energije	77,683.03
		Troškovi goriva	851.48
2	52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja	
		Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	
		Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	
		Troškovi naknada po ugovoru o djelu, autorskim ugovorima, ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i drugim ugovorima	
		Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora	
		Ostali lični rashodi i naknade	
3	53	Troškovi proizvodnih usluga	39,834.70
		Troškovi transportnih usluga	
		Troškovi tekućeg održavanja	39,834.70
		Troškovi zakupnina	
		Troškovi reklame i propagande	
		Troškovi usluga zaštite na radu	
		Troškovi komunalnih usluga	
		Troškovi akreditacije	
		Troškovi konsaltinga	
		Troškovi carina	

4	54	Troškovi amortizacije	36,397.22
		Troškovi amortizacije	36,397.22
5	55	Nematerijalni troškovi	147,953.28
		Troškovi advokatskih usluga	
		Troškovi usluga računovodstva i revizije	
		Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	
		Troškovi analiza vode	
		Troškovi reprezentacije	
		Troškovi premije osiguranja	
		Troškovi platnog prometa	
		Troškovi članarina	
		Troškovi poreza	147,953.28
		Sudski troškovi i troškovi vještačenja	
		Takse (administrativne, sudske, lokalne i sl.)	
		Troškovi oglasa u štampi i drugim medijima	
		Troškovi pomoći, sponzorstva i donacija	
		Ostali nematerijalni troškovi	
2		Financijski rashodi	0.00
		Kamate	
		UKUPNO	359,983.05

Tabela br.23: Indirektni troškovi poslovanja

r.br	Konto	Vrsta troška	2023
		Poslovni rashodi	
1	51	Troškovi materijala	295,527.59
		Nabavka materijala	186,773.84
		Troškovi električne energije	54,761.04
		Troškovi goriva	53,992.71
2	52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostala lična primanja	6,300,000.00
		Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	5,354,357.40
		Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	444,399.36
		Troškovi naknada po ugovoru o djelu, autorskim ugovorima, ugovorima o privremenim i povremenim poslovima i drugim ugovorima	36,843.24
		Troškovi naknada upravnog i nadzornog odbora	14,400.00
		Ostali lični rashodi i naknade	450,000.00
3	53	Troškovi proizvodnih usluga	202,901.49
		Troškovi transportnih usluga	40,077.40
		Troškovi tekućeg održavanja	115,702.47
		Troškovi zakupnina	11,268.18

		Troškovi reklame i propagande	1,777.77
		Troškovi usluga zaštite na radu	
		Troškovi komunalnih usluga	17,176.94
		Troškovi akreditacije	0.00
		Troškovi konsaltinga	16,598.73
		Troškovi carina	300.00
4	54	Troškovi amortizacije	331,166.46
		Troškovi amortizacije	331,166.46
5	55	Nematerijalni troškovi	659,807.83
		Troškovi advokatskih usluga	14,786.02
		Troškovi usluga računovodstva i revizije	7,024.20
		Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	3,315.11
		Troškovi analiza vode	
		Troškovi reprezentacije	10,174.38
		Troškovi premije osiguranja	47,356.50
		Troškovi platnog prometa	14,004.10
		Troškovi članarina	3,533.33
		Troškovi poreza	
		Sudski troškovi i troškovi vještačenja i javni izvršitelji	135,000.00
		Takse (administrativne, sudske, lokalne i sl.)	1,394.48
		Troškovi oglasa u štampi i drugim medijima	2,747.30
		Troškovi pomoći, sponzorstva i donacija	78,651.11
		Ostali nematerijalni troškovi	341,821.30
2		Financijski rashodi	0.00
		Kamate	
		UKUPNO	7,789,403.37

7.3.2. Vanredni rashodi

Vanredne rashode najvećim dijelom čine rashodi utuženja fizičkih i pravnih lica i rashodi direktnih otpisa iz ranijih godina (Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva određeno je da se potraživanja starija od tri godine za pravna lica i dvije godine za fizička lica otpisuju), kao i neki vanredni rashodi u manjem obimu. Isti su planirani u iznosu od 1,450,000.00 €.

7.4. Planirani finansijski rezultat

U 2023. godini očekuje se ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata u iznosu od 27.793,71 € prije oporezivanja.

Tabela br.24: Planirani finansijski rezultat

r.br	Elementi	Plan za 2023. god
A	Poslovni prihod	12,551,860.32
1	Prihod po osnovu prodaje vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda	9,125,165.36
2	Prihod od aktiviranja roba i usluga	600,000.00
3	Prihod iz Budžeta Glavnog grada i opštine u okviru Glavnog grada	1,454,545.45
4	Prihod po osnovu održavanja atmosferske kanalizacije	140,200.64
5	Ostali poslovni prihodi	1,231,948.87
B	Vanredni prihodi	580,000.00
I	Ukupan prihod (A+B)	13,131,860.32
A	Poslovni rashodi	11,598,076.28
1	Materijalni troškovi, energija i gorivo	2,575,000.00
2	Troškovi zarada, naknada od zarada i ostala lična primanja	6,300,000.00
3	Troškovi proizvodnih usluga	354,457.67
4	Troškovi amortizacije	1,200,000.00
5	Nematerijalni troškovi	1,168,618.61
6	Rashodi finansiranja	55,990.33
B	Vanredni rashodi	1,450,000.00
II	Ukupan rashod (A+B)	13,104,066.61
III	Finansijski rezultat (I-II)	27,793.71

Shodno važećim zakonskim propisima, ukupan prihod se formira na bazi fakturisane realizacije tekućeg perioda (poslovni prihodi) i vanrednih prihoda (bez PDV-a).

Po osnovu svih elemenata planiranja očekuje se ostvarenje ukupnog prihoda u iznosu od cca 13.131.860,32 €, što je za 4 % manje u odnosu na procjenu ostvarenja za 2022. godinu.

U strukturi planiranog ukupnog prihoda najveće učešće imaju poslovni prihodi. Očekuje se da će iznositi 12.551.860,32 € ili oko 96 % od ukupno planiranog prihoda.

U planiranim poslovnim prihodima najveće učešće imaju prihodi od prodaje vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda koji iznose 9,125,165.36 €. Isti su planirani u znatno manjem iznosu u odnosu na ostvarenje iz 2022. godine.

Razlog tome je promjena cijena usluga, čija se primjena očekuje 01.01.2023. godine, kada će se cijena za usluge vodosnabdijevanja smanjiti za fizička lica za 5,76%, dok će se za pravna lica smanjiti za skoro 25%. Cijena usluge prihvatanja i odvođenja komunalnih otpadnih voda će porasti za fizička lica za 7,45%, dok će se pravna lica smanjiti za 14,39%.

Budžetom Glavnog grada Podgorica za 2023. godinu predviđena su značajna sredstva za finansiranje radova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, kao i sredstva za održavanje atmosferske kanalizacije, u ukupnom iznosu od 1.594.746,09 €. Takođe, Nacrtom Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorica za 2023. godinu predviđeno je da Glavni grad Podgorica preduzme dio duga po osnovu kredita ovog Društva, koji se odnosi na izgradnju sekundarne kanalizacione mreže i proširenje sistema vodosnabdijevanja za područje Tuzi i Zete, kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, u iznosu od 165,000.00 €.

Planiran je vanredni prihod u većem iznosu od procjene ostvarenja za 2022. godinu, na ime očekivane naplate potraživanja od postupaka utuženja neredovnih platiša koji su pokrenuti u toku 2022. godine.

Plan rashoda bazira se na troškovima ostvarenim u prethodnom periodu, planiranim programskim aktivnostima, kao i realno očekivanim troškovima neophodnim za poslovanje Društva. Troškovi materijala, električne energije i goriva planirani su na osnovu potreba službi Društva, kao i programskih aktivnosti. Troškovi zarada i naknada zarada planirani su na nivou procjene ostvarenja tekuće godine. Troškovi usluga su u odnosu na procjenu ostvarenja iz prethodne godine, planirani u manjem iznosu iz razloga manje planiranih troškova tekućeg održavanja. Troškovi amortizacije su planirani u manjem iznosu u odnosu na procjenu ostvarenja iz prethodne godine, jer se očekuje da će tokom naredne godine doći do konačne raspodjele imovine sa Opštinom Tuzi, kada će ovo Društvo u cjelosti prenijeti vlasnička prava na infrastrukturi i instalacijama koje se nalaze na teritoriji Opštine Tuzi.

Planirani ukupni rashodi u 2023. godini, iznose 13.104.066,61 € i oni su za skoro 4 % manji u odnosu na procjenu iz 2022. godine. Racionalizacija troškova planirana je na svim nivoima, a očekuje se da će vanredni rashodi, koji se odnose na otpis zastarjelih potraživanja biti manji iz razloga što su tokom 2021 i 2022. godine preduzimate aktivnosti na zaštiti zastare potraživanja.

8. Politika zarada i zapošljavanja

Trenutno je u Društvu angažovano 561 zaposlenih

U nastavku slijede tabele u kojima su prikazani zaposleni po nivou kvalifikacije i godinama starosti i radnog staža.

Tabela br.25: Broj zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi

VRSTA POSLA	Zaposleni u preth. godini	Nivo kvalifikacije									Ukupno
		VI i VII i više	V	IV 1	IV 2	III	II	I 1 ili 12	Ostali		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Upravljačko - rukovodstveni poslovi	60	55		1	4						
Administrativno tehnički poslovi	84	26	4	47	5	2					
Finansijskoračunovodstveni poslovi	174	50	10	110	1	3					
Pravni poslovi	23	23									
Osnovna djelatnost	Organizaciona jedinica I	10	0	0	3	4	2		1		
	Organizaciona jedinica II	11	10		1						
	Organizaciona jedinica III	17				17					
	Organizaciona jedinica IV	53	1	1	17	1	27		6		
	Organizaciona jedinica V	15			2	7			6		
	Organizaciona jedinica VI	19		2	1	8			8		
	Organizaciona jedinica VII	10	1		4	2	3				
	Organizaciona jedinica VIII	3					3				
	Ukupno (I-N)										
Održavanje ¹	8			3		4		1			
Dopunska djelatnost	1	1									
Logistički poslovi ²	73			5		60		8			
UKUPNO	561	167	17	194	49	104		30		5	

¹ Ne odnosi se na održavanje koje je dio komunalne djelatnosti

² Logistički poslovi - zaštita objekata; vozači putničkih automobila, održavanje higijene i sl.

Tabela br.26: Broj zaposlenih po godinama starosti i godinama staža

VRSTA POSLA	Godine starosti						Godine staža					
	18-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Preko 65	do 5	6-10	11-15	16-25	26-35	Preko 35
Upravljačko - rukovodstveni poslovi		15	20	11	14		2	11	13	17	9	
Administrativno tehnički poslovi	1	28	16	23	15		15	22	5	19	15	
Finansijsko-računovodstveni poslovi	6	52	47	37	32		27	50	20	37	31	
Pravni poslovi		12	7	1	2	1	11	6	3	1	2	
Osnovna djelatnost	10	29	57	31	12		23	15	26	40	31	
Održavanje	2	2	3	1			5	2	1			
Dopunska djelatnost				1				1				
Logistički poslovi	1	9	15	30	18		6	10	12	20	18	
UKUPNO	20	147	165	135	93	1	89	117	80	134	106	3

9. Zaduženost Društva

Obzirom da zaduženost pokazuje da li Društvo može da finansira poslovanje iz sopstvenih ili tuđih izvora, neophodno je pratiti kretanje stanja obaveza i izvora finansiranja. Ovi pokazatelji pokazuju u kom smjeru se kreće poslovanje Društva i šta možemo očekivati u nekom budućem periodu i na koji način djelovati da se ne bi ugrozio kontinuitet poslovanja. Iz tog razloga dali smo tabelarni prikaz stanja pasive Društva u dva uporedna perioda.

Tabela br.27: Zaduzenost Društva

Pasiva	31.12.2021. (€)	30.09.2022. (€)	Indeks
Kredit	2,144,767.49	1,908,988.05	0.89
Dobavljači	1,880,649.56	1,993,493.25	1.06
Kamate	307,544.70	160,308.00	0.52
Ostale obaveze	1,007,283.75	805,001.77	0.80
Ukupno	5,340,245.50	4,867,791.07	0.91

Iz navedenog se vidi da se pasiva po svim elementima, osim obaveza po osnovu dobavljača, smanjila. Svakako i dalje se mora nastaviti sa preduzimanjem svih raspoloživih mehanizama za unapređenje poslovanja.

Vezano za kreditne aranžmane, ovo Društvo je, u cilju finansiranja izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije, proširenja i rekonstrukcije vodovodne mreže u prigradskim naseljima na području Glavnog grada Podgorice, odnosno GO Tuzi i Go Golubovci, sklopilo 31.05.2013.godine kreditni aranžman sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore. Ukupna vrijednost investicije finansirane putem kreditnog zaduženja iznosila je 3.500.000,00 €. Sredstva koja su investirana u rekonstrukciju i izgradnju vodovodne infrastrukture na području Opštine Tuzi predstvalja 49,50% ukupnog zaduženja. Ovaj kreditni aranžman je reprogramiran dana 29.03.2022. godine, na način što je kamatna stopa snižena sa 5% na 3,5%, a rok otplate ugovorenog kredita je 31.12.2026. godine.

Drugi kreditni aranžman koji je DOO "Vodovod i kanalizacija" Podgorica realizovalo kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore se odnosio na finansiranje infrastrukturnog projekta rekonstrukcije crpne stanice "Mareza 1", koji je potpisan dana 04.08.2016.godine na iznos od 1.200.000,00 €.

S tim u vezi, ukupna obaveza po osnovu glavnica kredita na dan 01.01.2023. godine iznosiće 1.771.193,79€, dok će obaveza po osnovu kamata iznositi 130.634,43€ i otplaćivaće se do 31.01.2027. godine. Za narednu godinu obaveze po osnovu dugoročnog kredita iznosiće 422,785.76 € za glavnice kredita i pripadajuću kamatu u iznosu od 55.990,33€.

10. Plan javnih nabavki

U tabeli br.28 predstavljen je Plan javnih nabavki za 2023. godinu:

Tabela br. 28: Plan javnih nabavki

R.br.	Opis	Procijenjena vrijednost bez PDV-a	PDV	Planirana sredstva sa PDV-om	Vrsta postupak javne nabavke
I	Plan za robe				
1	rezervni djelovi za vodomjere	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
2	cijevni materijal	123,966.90	26,033.10	150,000.00	Otvoreni postupak
3	fazonski komadi	66,115.68	13,884.32	80,000.00	Otvoreni postupak
4	filinzi	123,966.90	26,033.10	150,000.00	Otvoreni postupak
5	spojnice i armature	82,644.60	17,355.40	100,000.00	Otvoreni postupak
6	mikrobiološki preparat za PPOV	82,644.60	17,355.40	100,000.00	Otvoreni postupak
7	ferihlorid za PPOV	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Jednostak nabavka
8	krupan građevinski materijal (lim, cement, grede)	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
9	elektromaterijal i električni uređaji	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
10	gasni hlor i tečni hlor	28,925.61	6,074.39	35,000.00	Otvoreni postupak
11	rezervni djelovi hlorne opreme	20,661.15	4,338.85	25,000.00	Otvoreni postupak
12	vodomjeri većih profila	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
13	vodomjeri manjih profila	99,173.52	20,826.48	120,000.00	Otvoreni postupak
14	kancelarijski materijal	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednostak nabavka
15	potrošni materijal za računare i štampače	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
16	testovi za brzu dijagnostiku mikrobiološkog kvaliteta vode, referentni sojevi i kontrola sterilizacije	9,917.35	2,082.65	12,000.00	Jednostak nabavka

Program obavljanja komunalnih djelatnosti za 2023. godinu

17	sredstva za higijenu	8,264.46	1,735.54	10,000.00	Jednosta nabavka
18	ulja i maziva	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Jednosta nabavka
19	alat sitni i krupni	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Jednosta nabavka
20	prehrambeni proizvodi za ishranu radnika i dežurnih ekipa	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Jednosta nabavka
21	hemikalije, reagensi i ostali potrošni materijal za laboratoriju pitke vode	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
22	vodovodno - kanalizacioni materijal	20,661.15	4,338.85	25,000.00	Otvoreni postupak
23	nabavka licenci za Office 365	12,000.00	2,520.00	14,520.00	Jednosta nabavka
24	gorivo	165,289.20	34,710.80	200,000.00	Otvoreni postupak
25	sitan građevinski materijal (beton i šljunak) sa uslugom prevoza	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
26	rezervni djelovi za putnička vozila	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
27	rezervni djelovi za teretna vozila	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
28	rezervni djelovi za građevinske mašine	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednosta nabavka
29	gume za putnička, teretna vozila i građevinske mašine	8,264.46	1,735.54	10,000.00	Jednosta nabavka
30	održavanje aparata (rezervni djelovi) u laboratoriji pitke vode	9,917.35	2,082.65	12,000.00	Jednosta nabavka
31	nabavka i etaloniranje laboratorijske opreme	6,500.00	1,365.00	7,865.00	Jednosta nabavka
32	nabavka pumpi	9,917.35	2,082.65	12,000.00	Otvoreni postupak
33	oprema za zaštitu na radu i kolektivna zaštitna sredstva	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
34	računari i računarska oprema	25,000.00	5,250.00	30,250.00	Otvoreni postupak
35	Kancelarijski namještaj	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Otvoreni postupak
36	Nabavka rezervnih dijelova za SCADA sistem	25,000.00	5,250.00	30,250.00	Otvoreni postupak
37	Nabavka 4 putnička vozila	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak

Program obavljanja komunalnih djelatnosti za 2023. godinu

38	Nabavka dva teretna vozila (pickup)	24,793.38	5,206.62	30,000.00	Otvoreni postupak
39	Nabavka pumpnog agregata i motora za potrebe vodoizvorišta na području Glavnog grada	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoreni postupak
40	Nabavka sistema i uređaja za kontrolu i optimizaciju štampe	60,000.00	12,600.00	72,600.00	Otvoren postupak
I	Ukupno za robu	1,521,887.95	319,597.05	1,841,485.00	
II	Plan za radove				
41	Izgradnja napojnog kabla za napajanje novog PPOV	495,867.60	104,132.40	600,000.00	Otvoren postupak
42	izvođenje radova na izgradnji vodovoda na području Bratonožića	165,289.20	34,710.80	200,000.00	Otvoren postupak
43	Izvođenje radova na izgradnji sekundarne mreže na području Donje Lješanske nahije	82,644.60	17,355.40	100,000.00	Otvoren postupak
44	Izvođenje radova na izgradnji vodovodne mreže na području Gornje Lješanske nahije	165,289.20	34,710.80	200,000.00	Otvoren postupak
45	Izvođenje zemljanih radova na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži na području Glavnog grada	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoren postupak
46	Radovi na izgradnji vodovodnih šahtova na području Glavnog grada	41,322.30	8,677.70	50,000.00	Otvoren postupak
II	Ukupno za radove	991,735.20	208,264.80	1,200,000.00	
III	Plan za usluge				
47	Usluge štampe i dostave računa na teritoriji Glavnog grada	180,000.00	37,800.00	217,800.00	Otvoren postupak
48	osiguranje vozila, tehnički pregled vozila i dodatno osiguranje vozača i putnika od autonezgode	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednos nabavka
49	angažovanje dizalice i vozila za prevoz materijala većeg gabarita	8,264.46	1,735.54	10,000.00	Jednos nabavka
50	servis pumpi	20,661.15	4,338.85	25,000.00	Otvoren postupak
51	servis elektro opreme na PPOV	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednos nabavka
52	održavanje SCADA sistema	45,000.00	9,450.00	54,450.00	Otvoren postupak
53	pjeskaranje, farbanje i baždarenje boca za hlor	12,396.69	2,603.31	15,000.00	Jednos nabavka
54	usluge mobilne telefonije	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednos nabavka

Program obavljanja komunalnih djelatnosti za 2023. godinu

55	održavanje informacionog sistema	35,000.00	7,350.00	42,350.00	Otvoren postupak
56	kolektivno osiguranje zaposlenih	20,000.00	4,200.00	24,200.00	Jednost nabavka
57	Uspostavljanje sistema GSM dojava stanja na buster stanicama i fontanama	20,661.15	4,338.85	25,000.00	Otvoren postupak
58	Servis pumpnog agregata na bunar B1 u Zagoriču	16,528.92	3,471.08	20,000.00	Jednost nabavka
59	Servis pumpnih agregata na CS "Mareza 1"	132,231.36	27,768.64	160,000.00	Otvoren postupak
60	Usluge pakovanja i štampe obrazaca za račune za pravna lica i potrošače iz opštine Golubovci i seoskih vodovoda	16,000.00	3,360.00	19,360.00	Jednost nabavka
61	Servis za predikciju podataka u cilju optimizacije procesa primjenom mašinskog učenja	40,000.00	8,400.00	48,400.00	Otvoren postupak
62	Usluge izrade web portala i integracije sa postojećim IS	30,000.00	6,300.00	36,300.00	Otvoren postupak
III	Ukupno za usluge	626,330.49	131,529.51	757,860.00	
	UKUPNO (I+II+III)	3,139,953.64	659,391.36	3,799,345.00	

11. Politika cijena

Članom 54 stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima, propisano je da cijenu za obavljanje komunalnih djelatnosti utvrđuje vršilac regulisane komunalne djelatnosti. Vršilac komunalne djelatnosti utvrđuje cijenu za obavljanje tih djelatnosti uz prethodnu saglasnost Regulatorne agencije za energetiku, odnosno jedinice lokalne samouprave (član 54 stav 1 i član 55 stav 1 i 2).

Način utvrđivanja cijena i postupak davanja saglasnosti na predlog cijena utvrđen je Metodologijom za utvrđivanje cijene za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“ broj 56/20, 33/21, 51/21, 34/22, 46/22 i 54/22). U skladu sa Metodologijom pripremljeni su zahtjevi za saglasnost na cijene usluga i dostavljena je sva potrebna dokumentacija Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.

Društvo je Regulatornoj agenciji podnijelo zahtjev br. 09-353/22-17055/1 od 08.07.2022. godine za davanje saglasnosti na predlog cijena za 2023. godinu i to za:

- javno vodosnabdijevanje
- isporuku vode za piće drugom vršiocu (Opštini Danilovgrad),
- prihvatanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda,
- prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Takođe je podniet i zahtjev br. 09-353/22-17056/1 od 08.07.2022. godine za davanje saglasnosti na predlog cijene:

- usluge crpljenja, odvoza i zbrinjavanja komunalnih otpadnih voda iz septičkih jama.

Elementi regulatornog prihoda u skladu sa Zakonom, odnosno Metodologijom su troškovi poslovanja (opravdani troškovi koji su u funkciji obavljanja regulisane komunalne djelatnosti), troškovi otplate kredita za izgradnju komunalne infrastrukture i nabavku pripadajuće opreme, troškovi investicionog održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme, ostali poslovni prihodi i korekcije.

Korekcija se utvrđuje za period za koji postoje konačni podaci, u ovom slučaju 2021. godina, za elemente regulatornog prihoda utvrđenog u skladu sa Metodologijom.

Cijene, shodno Metodologiji, sastoje se iz fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio omogućava povrat troškova tekućeg održavanja komunalne infrastrukture i pripadajuće opreme, troškove materijala i troškova ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće, odnosno troškova ispitivanja kvaliteta otpadnih voda koje se sprovodi u skladu sa posebnim zakonom i omogućava da vršilac komunalne djelatnosti tokom cijele godine ima ujednačen prihod, kako bi mogao na adekvatan način održavati distributivni sistem.

♣ **Jedinice mjere za fakturisanje i naplatu po djelatnostima;**

U skladu sa Metodologijom, cijena za područje pružanja usluge se određuje na principu „poštanske marke“, prema kojem je cijena po jedinici mjere ista na području pružanja usluge.

Cijena usluge za uslugu javnog vodosnabdijevanja i za uslugu za prihvatanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela.

Fiksni dio cijene usluge alocira se na korisnike usluge i utvrđuje se po korisniku na mjesečnom nivou.

Varijabilni dio cijene alocira se na količinu isporučene vode korisnicima i utvrđuje se po m³.

Cijena usluge za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda utvrđuje se na osnovu planiranog regulatornog prihoda i planirane količine prihvaćene komunalne otpadne vode koja se prečišćava, tj. utvrđuje se po m³.

Cijena isporuke vode za piće drugom vršiocu utvrđuje se kao suma jediničnog troška proizvodnje i jediničnog indirektnog troška, a iskazuje se po m³.

Cijene usluge crpljenja, odvoza i zbrinjavanja otpadnih voda iz septičkih jama će se obračunavati po jediničnoj cijeni po m³.

♣ **Plan izjednačavanja cijena za pojedine grupe korisnika.**

Članom 81b Zakona, propisano je da će se cijene usluga za fizička i pravna lica izjednačiti u periodu od pet godina od dana stupanja na snagu Zakona.

Metodologijom je definisan faktor postepenog izjednačavanja cijena. Faktor se dobija primjenom koeficijenta postepenog izjednačavanja, koji se računa preko odnosa cijene usluge za pravna lica i cijene usluge za fizička lica u godini podnošenja zahtjeva i koeficijenta postepenosti.

Obzirom da ovo Društvo u trenutku podnošenja zahtjeva ima jednak fiksni dio cijene za fizička i pravna lica, stoga se za ovu cijenu faktor izjednačavanja cijena ne primjenjuje.

12. Zaključak

Politika koju DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica sprovodi podrazumijeva definisanje osnovnih ciljeva razvoja koji se nastoje postići u određenom periodu, kao i određivanje načina, sredstava i mjera za njihovu realizaciju. Osnovni cilj koji se uspješno ostvaruje je obezbjeđenje kontinuiranog snabdijevanja građana kvalitetnom vodom za piće i konstantno se radi na unapređenju sigurnosti vodosnabdijevanja. Danas preko 90% populacije ima pristup pitkoj vodi, a takođe povećao se i procenat pokrivenosti kanizacionom mrežom, što sve dovoljno govori o pravcu razvojne politike ovog Društva, s tim što se mora uticati na povećanje stepena priključenosti na javnu kanizacionu mrežu.

Društvo čini znatne napore u svim segmentima poslovanja kako bi na uspješan način omogućilo realizaciju svoje osnovne i dopunske djelatnosti. Svakako da na samo poslovanje i realizaciju svih planiranih aktivnosti Društva, utiče i okruženje i opšta društvena kretanja, kao i svijest samih potrošača.

Društvo prati i poštuje zakonski okvir kojim se regulišu pitanja koja se tiču njegove osnovne i dopunske djelatnosti, tako da izmjene postojećih zakona uslovljavaju prilagođavanja u poslovanju što je sve detaljno navedeno u Programu.

Sa značajnim investicionim ulaganjima kako u gradu, tako i u prigradskom i seoskom području, nastavlja se i u narednom periodu, za koja su predviđena sredstva Budžetom Glavnog grada u iznosu od 1,760,000.00 €. Što se tiče seoskog područja radovi su planirani na području Donje i Gornje Lješanske nahije i području Bratonožića. Najvažniji kapitalni projekat izgradnja Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom je uveliko ušao u proces implementacije.

Svakako treba istaći da je jedan od osnovnih ciljeva Društva ekonomska održivost sistema. Procjenjuje se da će prihodi od osnovne djelatnosti u 2023. godini biti značajno manji u odnosu na prethodnu godinu, iz razloga nižih cijena usluga ovog Društva. Cijene vode biće niža kako za fizička, tako i za pravna lica, dok cijena za prihvatanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda neznatno će porasti za fizička lica, a smanjiti se za pravna lica.

Iz tog razloga, akcenat u narednoj godini biće stavljen na restriktivnoj politici troškova, uz preduzimanje aktivnosti na poboljšanju naplate, kako bi se omogućilo održavanje tekuće likvidnosti Društva.

Društvo da bi izmirilo sve svoje obaveze mora da iskoristi sve mehanizme da zaštiti svoja potraživanja i poboljša stepen naplate, koji će za 2022. godinu prema procjeni iznositi minimalno 95%. Glavni grad Podgorica je Nacrtom Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorica za 2023. godinu previdio da preduzme dio duga po osnovu kredita ovog Društva, koji se odnosi na izgradnju sekundarne kanalizacione mreže i proširenje sistema vodosnabdijevanja za područje Tuzi i Zete, kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, u iznosu od 165,000.00€.

Izvršni direktor
Filip Makrid, dipl. inženjer građevinarstva

„VODOVOD I KANALIZACIJA“ d.o.o

PODGORICA

Broj:01-078/22- 31905/1

Podgorica, 02.12.2022. godine

Na osnovu člana 32 Statuta „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Podgorica(Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi br. 047/21 od 31.12.2021.) Odbor direktora, na sjednici održanoj 02.12.2022. godine, donio je

O D L U K U

USVAJA SE Program obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica za 2023. godinu i prosljeđuje u dalju proceduru radi davanja saglasnosti od strane Skupštine Glavnog grada – Podgorice.

Program obavljanja komunalnih djelatnosti je sastavni dio ove Odluke.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK

ODBORA DIREKTORA

Prof.dr Petar Živković

Na osnovu člana 8 stav 1 tačka 11 Odluke o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada („Sl. list CG- opštinski propisi“, br. 38/18, 43/18, 6/20, 10/20, 36/21 i 5/22) i člana 1 Pravilnika o bližem sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti („Sl.list CG“, br.54/20), Sekretarijat za komunalne poslove razmatrao je Program obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o – Podgorica za 2023. godinu, i o istom daje **sljedeće –**

M I Š L J E N J E

Program obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica za 2023.godinu sačinjen je shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima („Službeni list CG“ br.55/16, 74/16,02/18 i 66/19), Pravilniku o bližem sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti („Službeni list CG“, br.54/20) i Ugovoru o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Glavnog grada Podgorica („Sl.list CG – opštinski propisi“, br.16/20).

Glavni grad-Podgorica je Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenja komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Glavnog grada povjerio poslove javnog vodosnabdijevanja, upravljanje komunalnim otpadnim vodama, upravljanje atmosferskim vodama i upravljanje i održavanje seoskih vodovoda na teritoriji Glavnog grada društvu sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“, na period od 6 godina.

Program obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica za 2023.godinu koncipiran je prema realizaciji poslovanja za prvih deset mjeseci tekuće godine i procjene poslovanja do kraja godine. Isti je baziran na realnim ekonomskim parametrima poslovanja i u funkciji je ostvarivanja javne funkcije sadržane u kontinuiranoj isporuci ispravne pitke vode svim korisnicima u toku planskog perioda na teritoriji Glavnog grada, upravljanju komunalnim otpadnim vodama, kao i kvalitetnom održavanju atmosferske i fekalne kanalizacije.

„Vodovod i kanalizacija“ osnovano je kao društvo sa ograničenom odgovornošću čiji je osnivač Glavni grad.

Društvo raspolaže kompleksnom materijalno – tehničkom opremljenošću, što je i opravdano obzirom na vrstu povjerene djelatnosti, uz kontinuirana ulaganja da, shodno sopstvenim i budžetskim sredstvima, izvrše poboljšanje stanja komunalne infrastrukture i opreme koja je u funkciji obavljanja povjerene djelatnosti.

U cilju realizacije povjerenih i planiranih programskih aktivnosti, u Društvu je, shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, angažovano 542 zaposleni na neodređeno, 19 na određeno vrijeme i dva pripravnika.

Društvo je organizovano kroz pet sektora: Sektor za tehničko-operativne poslove, Sektor za ekonomske poslove, Sektor za pravne i opšte poslove, Sektor kontrole kvaliteta vode za ljudsku upotrebu i Sektor za razvoj, mjerenje i ICT, u okviru kojih su organizovane službe i odjeljenja.

Tokom 2023.godine Društvo planira da potisne 37.856.000m³ vode od čega je za potrebe Glavnog grada – Podgorica 34.251.000m³, Opštine Danilovgrad 2.326.000m³ i za potrebe Opštine Zeta 1.279.000m³.

Labaratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće u 2023.godini će raditi na održavanju akreditacije prema standardu za akreditaciju laboratorija za ispitivanje i održavanje standarda ISO 22000, ispunjenje svih zahtjeva standarda koji se prikazuju kroz mjerljive ciljeve definisane kroz analizu sistema. Takođe, planira se nabavka aparata za određivanje sadržaja organskih parametara kvaliteta.

Pored tekućeg održavanja sistema atmosferske i fekalne kanalizacije, Društvo će u 2023.godini nastaviti sa redovnim održavanjem postojećeg Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, obzirom da su u toku radovi i aktivnosti na obezbjeđenju uslova za izgradnju novog Postrojenja i mreže fekalnih kolektora.

Naime, realizacija I faze Projekta izgradnje novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda sa pripadajućom kolektorskom mrežom je u procesu implementacije, pa se tokom 2023.godine za komponentu 1 - izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda, komponentu 2 – izgradnja postrojenja za tretman mulja i komponentu 3 – izgradnja postrojenja za spaljivanje mulja, planira dobijanje građevinske dozvole, početak izgradnje i izvođenje radova. Aktivnosti na komponenti 4 – izgradnja primarnog kolektora i komponenti 6 – proširenje sekundarne mreže, odnose se na otklanjanje nedostataka, primanje radova i izdavanje dozvole za upotrebu. Imajući u vidu da su u minulom periodu realizovani radovi na izgradnji komponente 5, odnosno izgradnji cjevovodno/pješačkog mosta, do kraja tekuće godine planirano je dobijanje dozvole za rad. Takođe, za komponentu 7 - unaprijeđenje upravljanja otpadnim vodama u Vinariji 13.jul Plantaže tokom naredne godine planira se raspisivanje tendera i dodjela ugovora, dok za komponentu 8 –proširenje kanalizacione mreže faza II i III, planira se tenderski period, dodjela ugovora, mobilizacija izvođača i izvođenje radova. Nacrtom odluke o budžetu Glavnog grada za 2023.godinu planirana su sredstva u iznosu od 18.570.000,00€ za određene radove i usluge u okviru Projekta izgradnje PPOV.

Realizacija Programa obavljanja komunalnih djelatnosti Društva „Vodovod i kanalizacija“ za 2023.godinu obezbjeđiće se iz sopstvenih sredstava i planiranih budžetskih sredstava .

Naime, Nacrtom odluke o budžetu Glavnog grada za 2023.godinu predviđena su sredstva u iznosu od 1.310.000,00€, a odnose se na: održavanje atmosferske kanalizacije u iznosu od 150.000,00 €, izgradnju fekalne i atmosferske kanalizacije na području Glavnog grada u iznosu od 250.000,00 €, izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u prigradskim i seoskim područjima u iznosu od 500.000,00€ i izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže na području Glavnog grada u iznosu od 250.000,00 €. Takođe, naznačenim planiranim budžetskim sredstvima obuhvaćeno je i izvođenje radova na remontu pumpnih agregata na CS" Mareza I" u iznosu od 160.000,00€.

Društvo je planiralo ukupan prihod u iznosu od 13.131.860,32€, od čega su poslovni prihodi planirani u iznosu od 12.551.860,32€, a vanredni prihodi u iznosu od 580.000,00€. Ukupni rashodi planirani su u iznosu od 13.104.066,61€.

Upoređujući ukupne prihode i ukupne rashode, očekuje se da će Društvo u 2023.godini ostvariti pozitivan finansijski rezultat, koji prije oporezivanja, iznosi 27.793,71€.

Javno vodosnabdijevanje i upravljanje komunalnim otpadnim vodama su regulisane komunalne djelatnosti i cijene za obavljanje istih utvrđuju se po Metodologiji za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Sl.list CG“, br.056/20, 33/21, 51/21, 34/22, 46/22 i 54/22). Ovo Društvo je u minulom periodu preduzelo sve potrebne aktivnosti na izradi prijedloga cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti za 2023.godinu na koje je data saglasnost od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti i isti su stavljani u dalju procedure.

Vežano za kreditne aranžmane, ovo Društvo je, u cilju finansiranja izgradnje sekundarne kolektorske mreže fekalne kanalizacije, proširenja i rekonstrukcije vodovodne mreže u prigradskim naseljima na području Glavnog grada Podgorice, sklopilo 31.05.2013.godine kreditni aranžman sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore. Ukupna vrijednost investicije finansirane putem kreditnog zaduženja iznosila je 3.500.000,00 €. Sredstva koja su investirana u rekonstrukciju i izgradnju vodovodne infrastrukture na području Opštine Tuzi predstvalja 49,50% ukupnog zaduženja. Ovaj kreditni aranžman je reprogramiran dana 29.03.2022. godine, na način što je kamatna stopa snižena sa 5% na 3,5%, a rok otplate ugovorenog kredita je 31.12.2026. godine.

Drugi kreditni aranžman koji je DOO „Vodovod i kanalizacija“ Podgorica realizovalo kod Investiciono razvojnog fonda Crne Gore se odnosio na finansiranje infrastrukturnog projekta rekonstrukcije crpne stanice "Mareza 1", koji je potpisan dana 04.08.2016.godine na iznos od 1.200.000,00 €.

S tim u vezi, ukupna obaveza po osnovu glavnica kredita na dan 01.01.2023. godine iznosiće 1.771.193,79€, dok će obaveza po osnovu kamata iznositi 130.634,43€ i otplaćivaće se do 31.01.2027. godine. Za narednu godinu obaveze po osnovu dugoročnog kredita iznosiće 422,785.76 € za glavicu kredita i pripadajuću kamatu u iznosu od 55.990,33€.

Iz izloženog se može zaključiti, da je Program obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. za 2023. godinu po mišljenju ovog Sekretarijata sačinjen cjelovito, metodološki usklađeno, zasnovan na realnim ekonomskim pretpostavkama, budući da u osnovi obezbjedjuje ostvarivanje javne funkcije.

Realizacija Programa obavljanja komunalnih djelatnosti „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Podgorica za 2023. godinu će se pratiti razmatranjem mjesečnih, kvartalnih izvještaja i godišnjeg izvještaja.